

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU KRAKOWSKIEGO ZA ROK 2025**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Krakowie**

Ewa Wiercińska

Kraków 2026

Spis treści

I.	Informacje ogólne	3
II.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	5
III.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc związkami chemicznymi	6
IV.	Działania związane z zagrożeniem atakiem bioterrorystycznym	14
V.	Analiza wykonania szczepień ochronnych	15
VI.	Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego zakładów leczniczych na terenie powiatu krakowskiego	17
VII.	Ocena stanu sanitarnego obiektów komunalnych	20
VIII.	Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia, żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	24
IX.	Ocena higienicznych warunków pracy w zakładach pracy	33
X.	Ocena bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych	35
XI.	Profilaktyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego	38
XII.	Postępowania interwencyjne	42
XIII.	Spis wykresów	44
XIV.	Spis tabel	44

I. Informacje ogólne

W niniejszym dokumencie znajdziecie Państwo informacje o działaniach podejmowanych w 2025 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie na rzecz ochrony zdrowia publicznego na terenie powiatu krakowskiego, w skład którego wchodzi 17 gmin położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Krakowa.

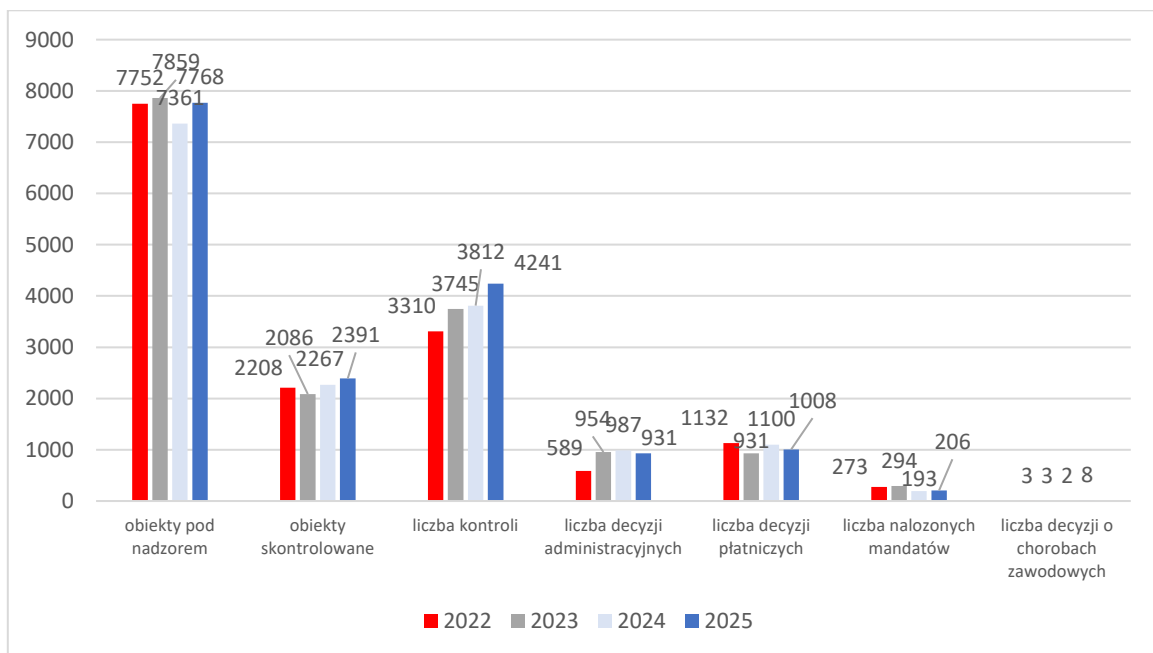
Głównym zadaniem Inspekcji Sanitarnej jest realizacja zadań w zakresie ochrony zdrowia społeczeństwa przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Nadzorujemy i promujemy działania mające na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Naszym zadaniem jest minimalizowanie skutków zdarzeń niekorzystnie wpływających na zdrowie i życie ludności przebywającej na terenie powiatu krakowskiego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów żywnościowych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne - w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Ustawowe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowane są przez pionierzy merytoryczne Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Krakowie takie jak: Oddział Nadzoru Higieny Żywności i Żywienia, Oddział Nadzoru Higieny Komunalnej, Oddział Nadzoru Higieny Pracy, Oddział Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oddział Nadzoru Epidemiologii, Oddział Zdrowia Publicznego i Promocji Zdrowia oraz Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2025 roku wyniosła ogółem **7 768** (7 361 w 2024 roku), z czego skontrolowano **2 391** obiektów (31%).

Dbając o komfort życia i zdrowia mieszkańców w regionie, pracownicy Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Krakowie w 2025 roku przeprowadzili łącznie **4 241** kontroli (2024 r. – 3 812 kontroli). Wydano **931** decyzji administracyjnych (987 w 2024 roku) oraz **1 008** decyzji płatniczych na kwotę **200 189 zł**. Nałożono **206** mandatów karnych na łączną kwotę **42 800 zł**.

Wykres 1. Ustawowe zadania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Porównanie za lata 2022-2025

PPIS w Krakowie organizował spotkania prozdrowotne społeczeństwa lokalnego w różnych grupach wiekowych, podejmował wiele inicjatyw mających na celu zapobieganie chorobom zakaźnym, a także działania zmierzające do zabezpieczenia zdrowia i życia ludzkiego poprzez współdziałanie z innymi służbami, inspekcjami i instytucjami, których zadaniem jest udzielanie pomocy w sytuacji kryzysowej.

Stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku oceniam jako stabilny.

dr n. med. Ewa Wiercińska

II. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych na terenie powiatu krakowskiego.

Wśród obiektów ocenianych w 2025 r. pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych znalazły się między innymi takie obiekty jak: szpitale, obiekty oświaty, zespoły sportowo-rekreacyjne, apteki i hurtownie farmaceutyczne, zakłady gastronomiczne, budynki biurowe i biurowo-usługowe, hotele, centra handlowo-usługowe, stacje paliw, laboratoria badawcze, zakłady usługowe i produkcyjne, lokale publicznych i niepublicznych podmiotów leczniczych.

W 2025 r. w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono **337 postępowań administracyjnych**, w których zajęto stanowisko (w formie decyzji, postanowienia, opinii sanitarnej lub pisma) w zakresie spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zadanie	2021	2022	2023	2024	2025
Pytania o raport	66	96	64	62	63
Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach	3	4	7	3	5
Uzgodnienia projektów budowlanych / adaptacyjnych	6	17	7	9	4
Odbiory	143	152	111	122	120

Tabela 1. Zadania zrealizowane przez Oddział Nadzoru Zapobiegawczego w latach 2021-2025.

W trakcie prowadzonych postępowań administracyjnych wydano:

- 61 opinii sanitarnych dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- 68 stanowisk w postępowaniach prowadzonych w ramach ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko (w tym 63 stanowiska w zakresie zapytania o raport oraz 5 stanowisk dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach),
- 4 opinie sanitarne uzgadniające projekty inwestycji,
- 84 stanowiska w formie decyzji, postanowień oraz pism dot. innych spraw,
- 120 stanowisk potwierdzających spełnienie wymogów sanitarno-higienicznych w związku z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Ocena warunków sanitarno-higienicznych dotycząca nowych obiektów oparta była na wynikach przeprowadzonych kontroli. W roku 2025 przeprowadzono **190** kontroli.

Zgodnie z właściwością rzeczową 8 spraw przekazano do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Powyższe działania, prowadzone przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, miały na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach użyteczności publicznej, w zakładach produkcyjnych, a także dbałość o to, aby obiekty mogące znacząco oddziaływać na środowisko nie powodowały uciążliwości i zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc związkami chemicznymi

Oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych w powiecie krakowskim dokonano na podstawie zakażeń, zachorowań, zgonów oraz dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, które wpłynęły do tut. organu w 2025 roku.

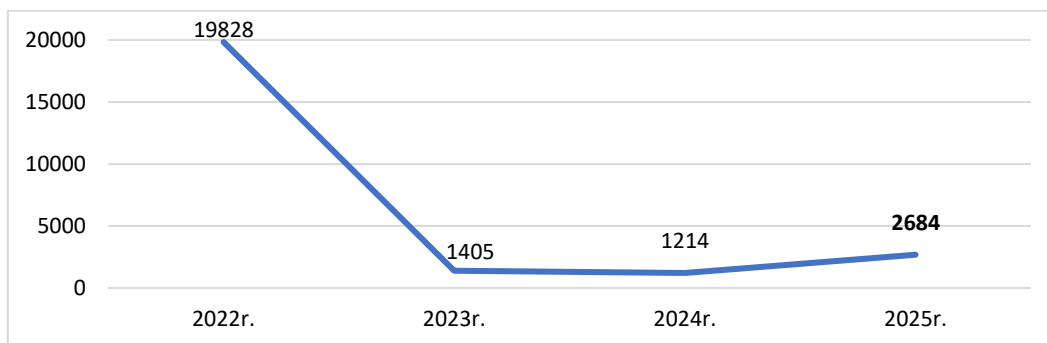
W omawianym okresie na terenie powiatu krakowskiego zgłoszono ogółem **14 569** przypadków zachorowań na choroby zakaźne. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych została przedstawiona w tabeli poniżej.

Jednostka chorobowa	2024	2025	Zmiana (%)
COVID 19	1214	2684	121 ▲
Szkarlatyna	510	217	-57 ▼
Ospa wietrzna	1349	1033	-23
Różyczka	5	3	-40
Odra	3	2	-33
Świnka	12	12	0
Grypa	3800	6807	79 ▲
Borelioza	412	816	98 ▲
Gruźlica	28	21	-25
WZW A	5	2	-60 ▼
WZW B	9	8	-11
WZW C	16	16	0
HIV	15	8	-47 ▼
Salmonellozy	64	68	6
Krztusiec	388	95	-76 ▼

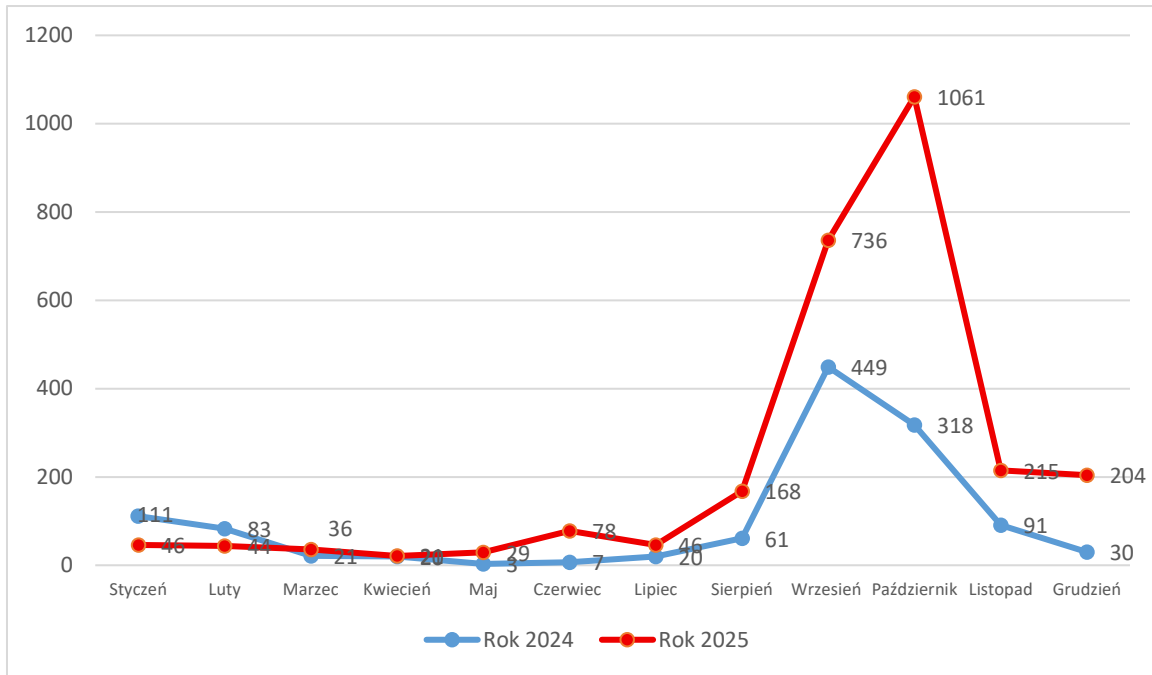
Tabela 2. Zmiana zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2024-2025.

SARS-CoV-2 (COVID-19)

W 2025 roku na terenie powiatu krakowskiego odnotowano **2 684** przypadki zakażeń wirusem SARS-CoV-2, w tym **256** przypadków możliwych. Z powodu ww. zachorowań hospitalizowanych było 67 osób. Zauważyć można ponad dwukrotny wzrost liczby zachorowań w stosunku do roku poprzedzającego, gdy w powiecie krakowskim odnotowano 1 214 przypadków zachorowań na COVID-19. Spowodowane może być to pojawieniem się nowych wariantów i subwariantów wirusa SARS-CoV-2. omawianym okresie znaczny wzrost zachorowań nastąpił we wrześniu oraz w październiku, kiedy to odnotowano łącznie **1 797** przypadków.

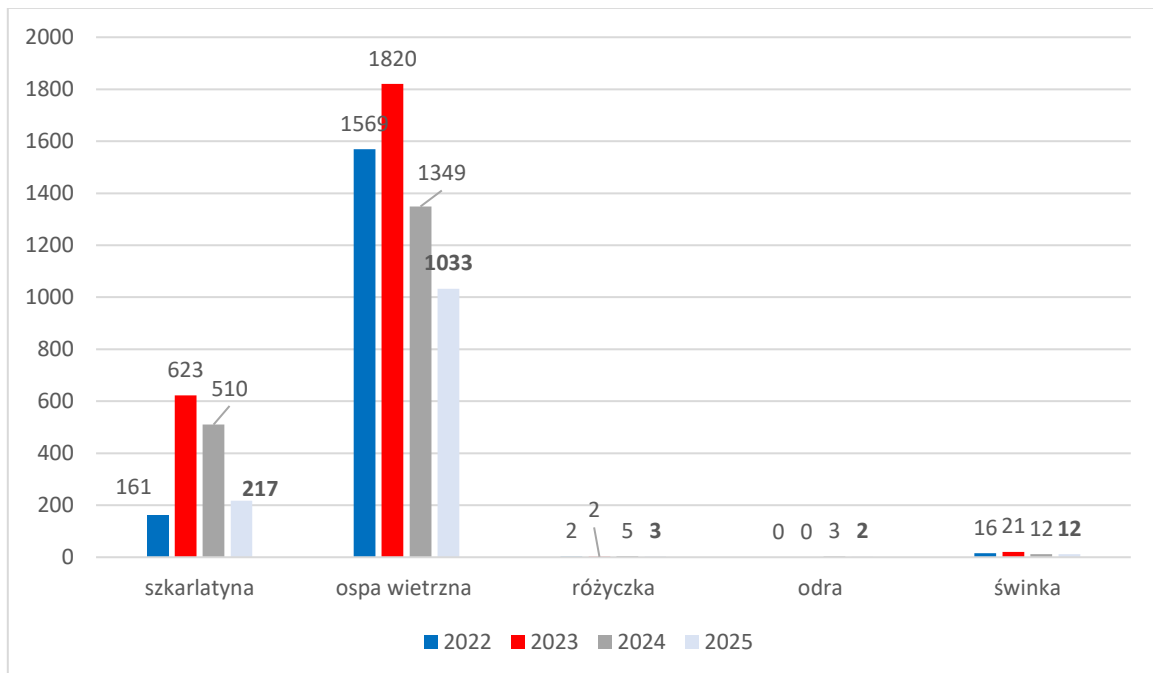

Wykres 2. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w powiecie krakowskim porównanie w latach 2022-2025

Wykres 3. Miesięczne zestawienie liczby zachorowań na COVID-19 na terenie powiatu krakowskiego - porównanie za lata 2024-2025.

W 2025 roku zaobserwowano spadek liczby zachorowań na pozostałe choroby zakaźne przenoszone drogą kropelkową. Odnotowano 57% spadek zachorowań na szkarlatynę w porównaniu do roku 2024. Liczba zachorowań na ospę wietrzną utrzymuje się nadal na wysokim poziomie pomimo 23% spadku zachorowań w porównaniu do roku poprzedniego.

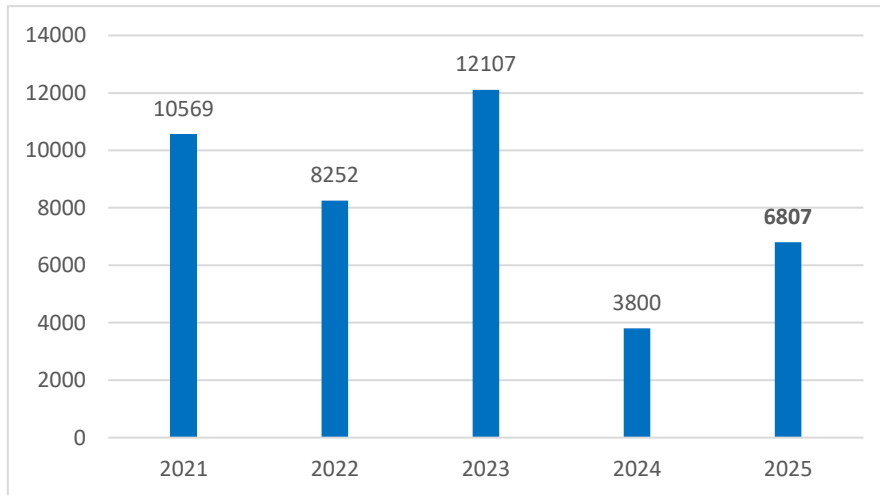
Wykres 4. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne przenoszone drogą kropelkową w powiecie krakowskim porównanie w latach 2022-2025.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2023 r. z dniem 7 lipca 2023 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (Dz. U.

1282), znoszące obowiązek sporządzania przez placówki medyczne sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę” oraz przesyłania ich do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W związku z tym niniejsze dane dotyczące liczby zachorowań na grypę opierają się na sprawozdaniu MZ-56.

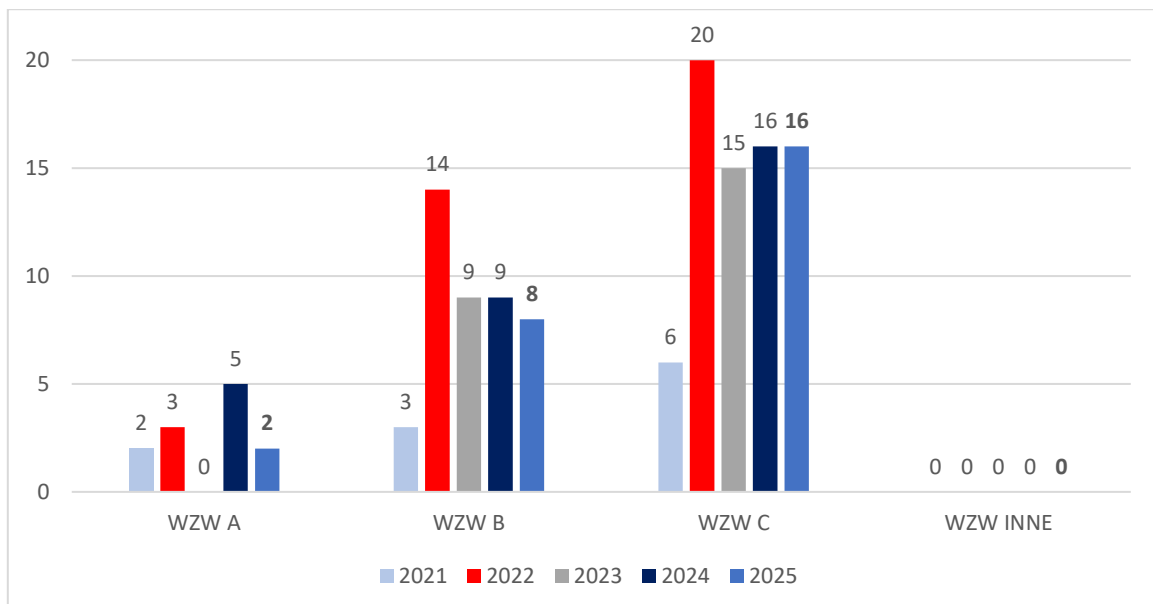
Na terenie powiatu krakowskiego odnotowano ogółem **6 807** przypadków zachorowań na grypę co stanowi 79% wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem. Z powodu grypy hospitalizowano 80 osób. 37 przypadków grypy potwierdzono badaniami laboratoryjnymi. Odnotowano **2 zgony** z powodu zachorowania na grypę.

Wykres 5. Zachorowania na grypę i zachorowania grypopodobne w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025

Wirusowe zapalenia wątroby

Na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku ogółem odnotowano 26 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby (WZW). W omawianym okresie wykazano podobną liczbę zachorowań w porównaniu do roku 2024.

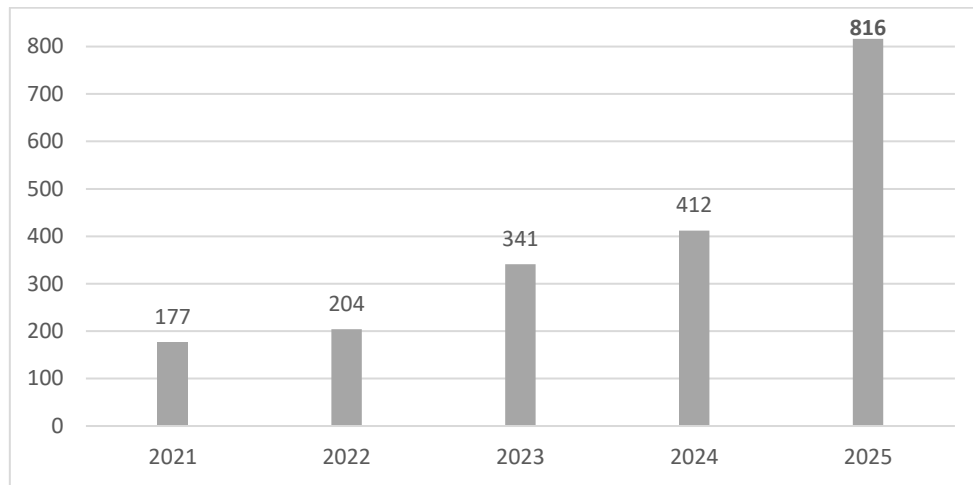

Wykres 6. Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie krakowskim porównanie w latach 2021-2025.

Borelioza

W 2025 roku odnotowano **816** przypadków zachorowań na boreliozę, co stanowi 98% wzrost liczby zachorowań względem roku poprzedniego, w którym zgłoszono 412 przypadków tej choroby. Wśród zgłoszonych przypadków 8 z nich to zachorowania na neuroboreliozę (w tym 2 przypadki

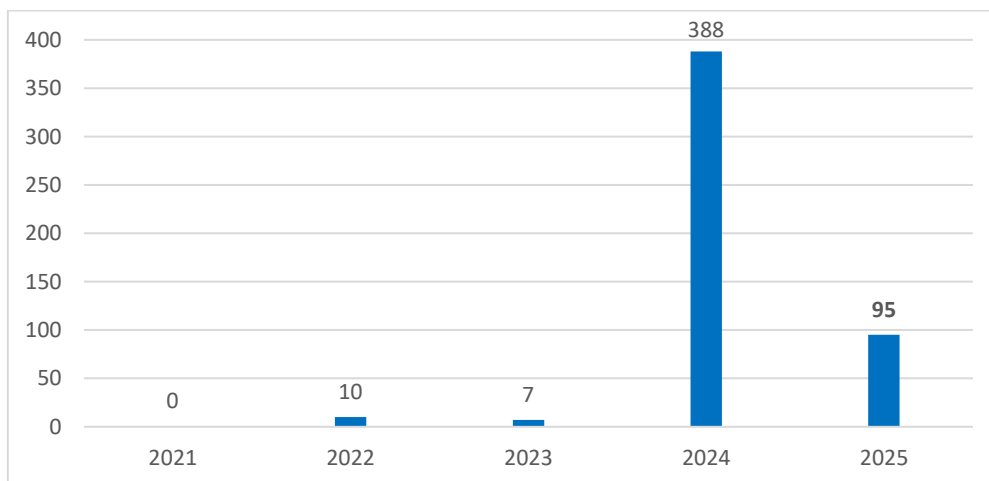
prawdopodobne). Wzrost zachorowań na boreliozę może być spowodowany zmianami klimatycznymi takimi jak np. łagodniejsze zimy i wydłużone okresy ciepła, które pozwalają kleszczom wydłużyć swoją aktywność oraz zwiększyć populację.

Wykres 7. Zachorowania na boreliozę w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025

Krztusiec

Na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku odnotowano **spadek zachorowań** na krztusiec o ponad **75%** w porównaniu do roku poprzedniego. Najwięcej zachorowań wystąpiło u dzieci do 13 roku życia. Spośród 95 przypadków 8 osób było hospitalizowanych z powodu ww. zachorowania, z czego 7 hospitalizacji dotyczyło dzieci do 5 roku życia. Na obecną sytuację epidemiologiczną krztuśca wpływa odporność nabyta przez populację po gwałtownym wzroście zachorowań w roku 2024 oraz zwiększenie zainteresowania społeczeństwa szczepieniami przeciwko krztuścowi.

Wykres 8. Zachorowania na krztusiec w powiecie krakowskim porównanie w latach 2021-2025

Pozostałe choroby zakaźne

Na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku odnotowano zachorowania na takie jednostki chorobowe jak: giardioza – 32 przypadki, kryptosporidioza – 3 przypadki, listerioza – 3 przypadki, legioneloza – 3 przypadki, choroba wywołana przez wirus Chikungunya – 1 przypadek, ospa mała – 3 przypadki, odra – 2 przypadki, różyczka – 3 przypadki, bąblowica – 1 przypadek

Nie odnotowano żadnych przypadków zachorowań na gorączkę denga, malarię, włośnicę.

Choroba legionistów

W 2025 roku liczba zachorowań na legionelozę utrzymywała się na podobnym poziomie. Zanotowano 3 przypadki w porównaniu do 4 w 2024 roku. Wszyscy chorzy byli hospitalizowani. Zachorowania dotyczyły

tylko mężczyzn. Nie odnotowano zgonów pacjentów z powodu zakażenia. PPIS w Krakowie w celu wykrycia i wyeliminowania źródeł powyższych zachorowań podejmował działania mające na celu przeciwdziałanie i kontrolę występowania bakterii Legionella w środowisku chorego, tj. przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne, pobierano próbki wody ze środowiska chorego oraz przeprowadzono badania w Oddziale Laboratoryjnym Badania Wody Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie, przy ul. Prądnickiej 76.

Poliomyelitis

Skuteczny nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi (OPW) jest najbardziej czułym wskaźnikiem mającym na celu potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikiego wirusa polio na danym terenie.

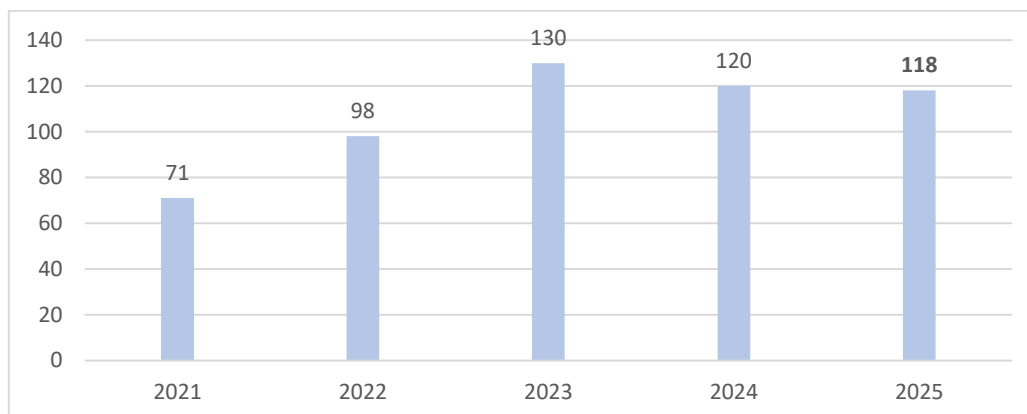
Zgodnie z programem eradykacji wirusa realizowanym przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) nadzorowi epidemiologicznemu podlegają wszystkie przypadki ostrego porażenia wiotkiego, które występują u dzieci do 15 roku życia, włączając w to przypadki zespołu Guillain-Barré oraz poprzecznego zapalenia rdzenia.

W ramach sprawowanego nadzoru w 2025 roku zgłoszone zostały 2 przypadki zachorowań wśród mieszkańców powiatu krakowskiego. Jeden przypadek dotyczył 3 letniej dziewczynki, u której lekarz rozpoznał polineuropatię zapalną – Zespół Gullaina-Barrego, drugi przypadek dotyczył 13 letniego chłopca z porażeniem kończyn dolnych. W badaniach kału przeprowadzonych w Zakładzie Wirusologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Instytutu Badawczego nie stwierdzono zakażenia Enterowirusami.

Narażenie na zachorowanie na wściekliznę

W 2025 roku przeprowadzono 267 dochodzeń epidemiologicznych dotyczących mieszkańców powiatu krakowskiego. Spośród wszystkich narażonych na styczność z wirusem wścieklizny, u 118 osób wykluczono możliwość infekcji dzięki obserwacjom lekarsko-weterynaryjnym zwierząt. W pozostałych 149 przypadkach konieczne było rozpoczęcie przez pokąsanych cyklu poekspozycyjnych szczepień (dotyczy również osób pokąsanych poza granicami Polski).

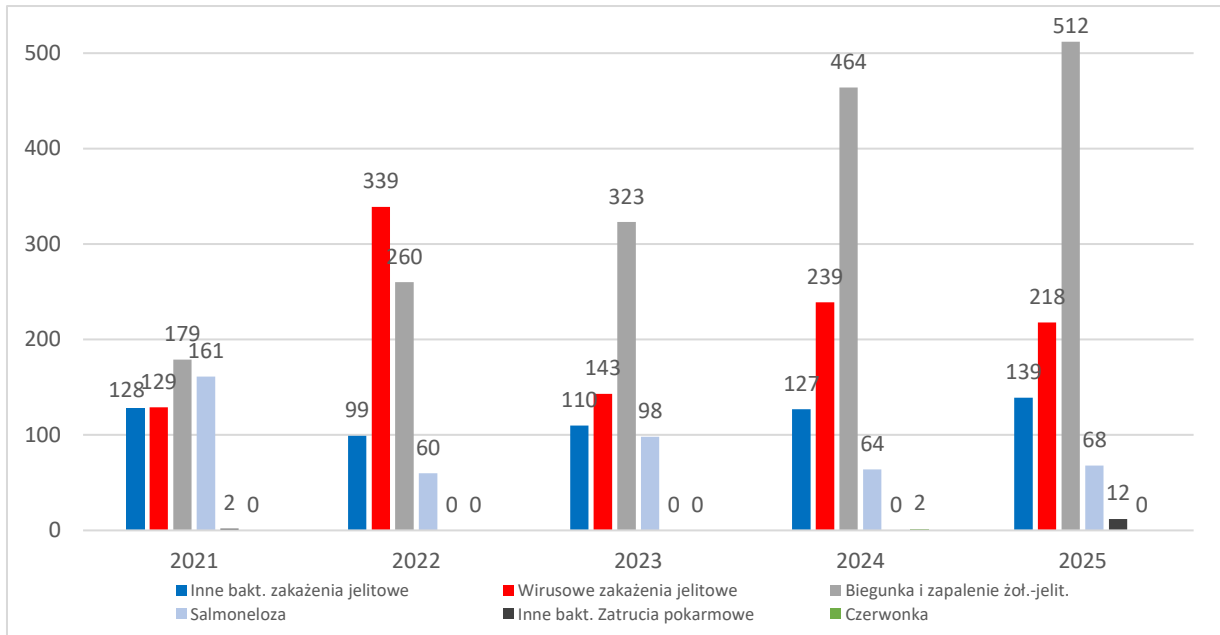
Ze względu na miejsce pokąsania w dwutygodniowych meldunkach wykazano łącznie 118 przypadków. Zaobserwowano nieznaczny spadek liczby osób wymagających podania szczepionki przeciw wściekliznie względem roku 2024. W roku 2025 na terenie powiatu krakowskiego nie zarejestrowano żadnego przypadku wystąpienia wścieklizny u człowieka.

Wykres 9. Liczba mieszkańców powiatu krakowskiego zaszczepiona przeciw wściekliznie - porównanie w latach 2021-2025

Zakaźne zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

W roku 2025 odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w stosunku do roku poprzedniego. Zachorowalność na inne bakteryjne zakażenia jelitowe utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do lat poprzednich. Spośród 949 przypadków wszystkich ww. zachorowań zgłoszonych do tutejszego organu, 334 dotyczyły osób hospitalizowanych z powodu zgłoszonej choroby (w tym 77 hospitalizacji dzieci do lat 2).

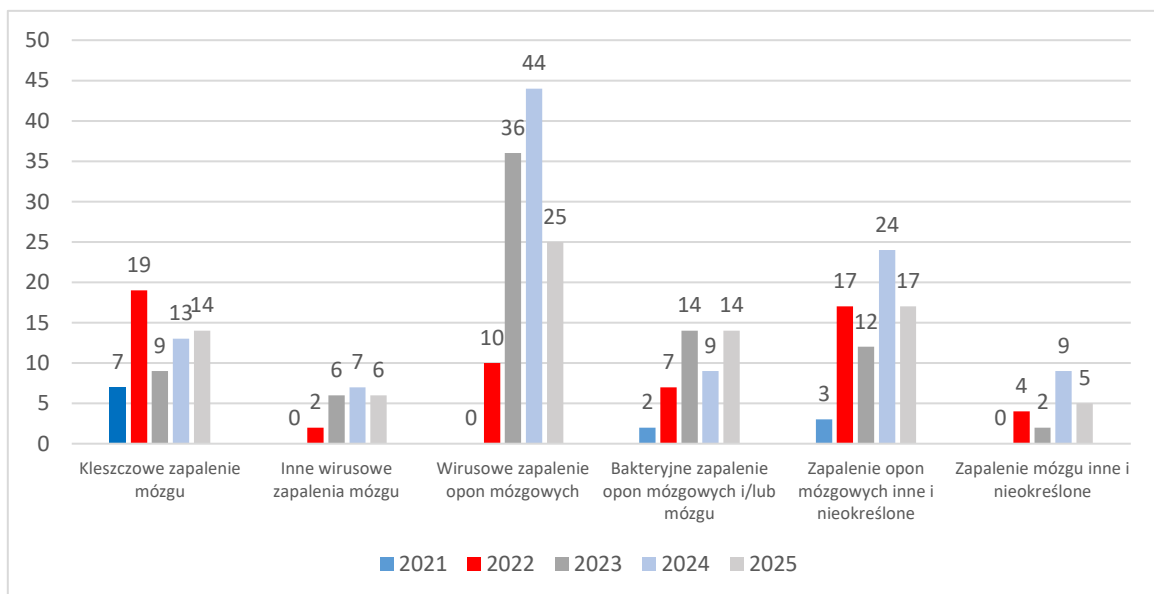

Wykres 10. Zachorowania na bakteryjne i wirusowe zakażenia i zatrucia pokarmowe w powiecie krakowskim, porównanie w latach 2021-2025

W 2025 roku na terenie powiatu krakowskiego odnotowano 4 zbiorowe zatrucia pokarmowe. Spośród zgłoszonych i opracowanych ognisk pokarmowych 3 wystąpiły w środowiskach rodzinnych: 1 wywołane przez pałeczki Salmonella, 1 przez bakterie z grupy Yersinia oraz 1 przez pierwotniaki Giardia. 1 zbiorowe zatrucie pokarmowe, wywołane przez norowirusy, miało miejsce wśród uczestników imprezy zorganizowanej.

Neuroinfekcje

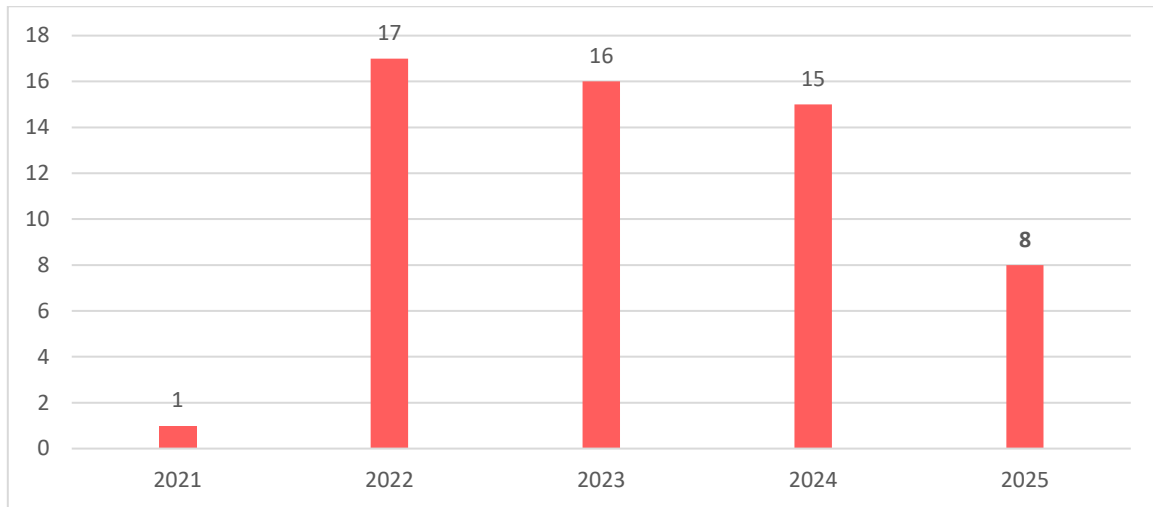
Od 2023 roku sytuacja epidemiologiczna neuroinfekcji w powiecie krakowskim pozostaje stabilna. W 2025 roku liczba zachorowań na neuroinfekcje spadła o 3 przypadki w porównaniu z rokiem poprzednim. Wszyscy pacjenci, u których rozpoznano infekcję ośrodkowego układu nerwowego, wymagali hospitalizacji.

Wykres 11. Neuroinfekcje w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025

Zakażenia HIV

Na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku odnotowano 8 przypadków zakażenia HIV. Wszystkie wykazane przypadki dotyczą mężczyzn. Nie stwierdzono żadnego zachorowania na AIDS. Zaobserwowano, że wśród zakażonych HIV dominuje populacja MSM, czyli mężczyzn homoseksualnych.

Wykres 12. Nowo wykryte zakażenia HIV w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025

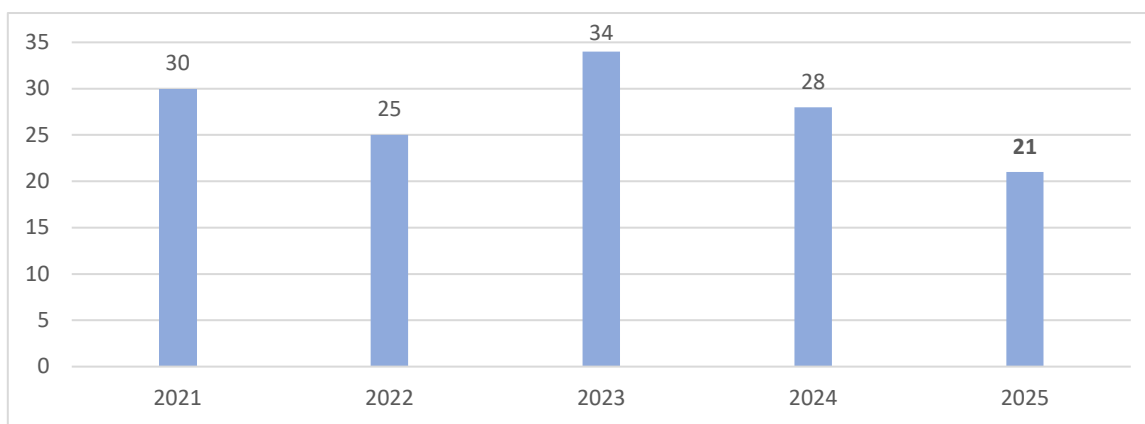
Choroby przenoszone drogą płciową

Ogólna liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową pozostaje na niskim poziomie. Wśród zachorowań przenoszonych drogą płciową odnotowano lekki wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym kiły. 5 przypadków stanowiła kiła wczesna, 1 kiła późna, a 7 inne postaci kiły i kiła nieokreślona.

W analizowanym okresie odnotowano 5 przypadków zachorowań na rzeżączkę. Ponadto zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie.

Gruźlica

Na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku zarejestrowano 21 przypadków zachorowań na gruźlicę (o 7 przypadków mniej niż w 2024 roku, gdzie odnotowano 28 przypadków). W związku z wystąpieniem zachorowań na gruźlicę przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne, dokonano oceny ryzyka i w zależności od rangi kontaktu ustalano osoby narażone na zachorowanie w ramach I, II, III kręgu. W roku 2025 wpłynęły zgłoszenia zachorowań na gruźlicę u 3 cudzoziemców pochodzenia ukraińskiego. Nadzorem epidemiologicznym objęto 34 osoby z kontaktu z chorym na gruźlicę ze środowiska domowego oraz 70 osób spoza środowiska domowego. Kontynuowano nadzór nad osobami chorymi na gruźlicę, jak również nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę zarejestrowanymi w 2024 roku. Zarejestrowano 1 przypadek zgonu z powodu gruźlicy. W wyniku przeprowadzonej analizy zachorowań na gruźlicę w 2025 r. wykazano, że najczęściej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej pomiędzy 45-64 rokiem życia – 10 przypadków (co stanowi 47,6%). Ten sam poziom zachorowań wystąpił w grupach wiekowych pomiędzy 20-44 rokiem życia – 5 przypadków oraz powyżej 65 roku życia – 5 przypadków (co stanowi 47,6%) wszystkich zachorowań na gruźlicę w powiecie krakowskim. W grupie wiekowej pomiędzy 10-19 rokiem życia odnotowano 1 przypadek zachorowania. W 2025 r. w powiecie krakowskim zaobserwowano nieznaczny spadek zachorowań na gruźlicę w porównaniu do 2024 r.

Wykres 13. Liczba zarejestrowanych zachorowań lub podejrzeń zachorowań na gruźlicę w powiecie krakowskim w latach 2021-2025.

Nadzór nad ogniskami epidemicznymi zakażeń w szpitalach znajdujących się na terenie powiatu krakowskiego

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) w Krakowie z terenu powiatu krakowskiego nie wpłynęło zgłoszenie podejrzenia lub wystąpienia ogniska epidemicznego.

IV. Działania związane z zagrożeniem atakiem bioterrorystycznym

W ramach realizacji zadań związanych z zabezpieczeniem przed zagrożeniami o charakterze bioterrorystycznym przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) w Krakowie podejmują działania interwencyjne w przypadku zgłoszeń dotyczących niezidentyfikowanych potencjalnie niebezpiecznych przesyłek (PNP) - mogących stanowić ryzyko związane z użyciem czynnika biologicznego.

Powyższe działania realizowane są we współpracy z Państwową Strażą Pożarną oraz Policją. W 2025 roku na terenie powiatu krakowskiego nie odnotowano zdarzenia o charakterze PNP.

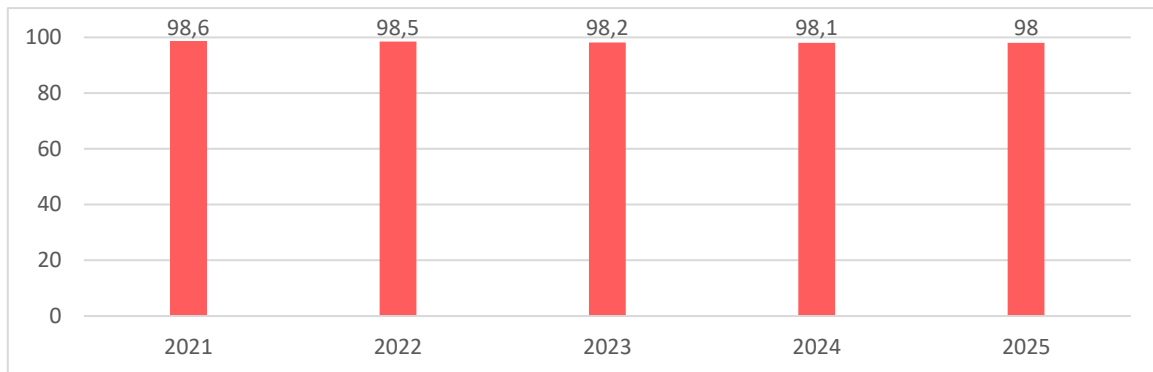
V. Analiza wykonania szczepień ochronnych

Ocena wykonania szczepień ochronnych w punktach szczepień w powiecie krakowskim w 2025 roku

Szczepienia ochronne są istotnym narzędziem w profilaktyce chorób zakaźnych. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest w oparciu o Program Szczepień Ochronnych (PSO). Głównym celem jest ograniczenie ryzyka zachorowania, uzyskanie wysokiego stopnia uodpornienia przeciw chorobom zakaźnym oraz zmniejszenie ryzyka epidemicznego szerzenia się chorób. Realizacja szczepień ochronnych na terenie powiatu krakowskiego była prowadzona zgodnie z PSO obowiązującym w 2025 roku.

Obowiązkowym szczepieniom ochronnym podlegają dzieci i młodzież do 19 roku życia (r.ż.) oraz osoby szczególnie narażone w środowisku pracy (np. studenci medycyny, pracownicy służby zdrowia).

Na podstawie danych za rok 2025 dotyczących uodpornienia dzieci i młodzieży od 2 r.ż. do 19 r.ż. z terenu powiatu krakowskiego procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży wyniósł 98,0%. Uodpornienie dzieci w pierwszym roku życia wyniosło 60,9% (dzieci te uzyskują pełne uodpornienie w kolejnych latach). Oceniając stan uodpornienia ww. populacji w omawianym okresie można stwierdzić, że odsetek zaszczepionych jest nadal wysoki, jednak w porównaniu do lat ubiegłych obserwowana jest tendencja do obniżania się stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży, tj. z wartości 98,8% w latach 2019 i 2020 do 98,0% w 2025 roku.

Wykres 14. Procent wyszczepienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu krakowskiego w latach 2021-2025

Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz dokumentacją szczepień

Na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne realizowało **56 poradni** podstawowej opieki zdrowotnej będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) w Krakowie. Placówki realizujące szczepienia ochronne na podstawie dokumentacji szczepień prowadzą sprawozdawczość w tym zakresie i przekazują dane do PPIS w Krakowie.

W 2025 roku przeprowadzona została ogólnopolska kontrola kart uodpornienia, zlecona przez Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS), której celem było ustalenie rzeczywistego poziomu zaszczepienia populacji dzieci i młodzieży przeciw chorobom zakaźnym. W czasie ogólnopolskiej kontroli kart uodpornienia skontrolowano 54 podmioty lecznicze realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży.

Ponadto przedstawiciele PPIS w Krakowie prowadzili nadzór nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych w punktach szczepień u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. W omawianym okresie wykonano 25 zaplanowanych kontroli kompleksowych oraz 62 kontrole tematyczne, w tym 59 kontroli zrealizowanych w ramach ogólnopolskiej kontroli kart uodpornienia. W 3 podmiotach wystąpiła sytuacja przerwania ciągłości łańcucha chłodniczego podczas przechowywania preparatów szczepionkowych służących do realizacji szczepień obowiązkowych. W trakcie kontroli w ww. podmiotach leczniczych stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzje ustalające opłatę za czynności kontrolne na kwotę 820,00 zł.

Placówki realizujące szczepienia ochronne prowadzą kontrolę zużycia preparatów szczepionkowych otrzymywanych z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie, tj. prowadzą rejestry

rozchodu i przychodu preparatów szczepionkowych. W zakresie zużycia preparatów szczepionkowych świadczeniodawcy sporządzają okresowe sprawozdania kwartalne i przekazują do PPIS w Krakowie. Na podstawie ww. sprawozdań pracę nadzorowanych punktów szczepień można ocenić jako poprawną.

Niepożądane odczyny poszczepienne

Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP) występują natychmiast po szczepieniu, po kilku dniach, a nawet tygodniach od zaszczepienia. Kwalifikacja NOP dokonywana jest przez lekarza. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych. W roku 2025 do PPIS w Krakowie zgłoszono 24 NOP w zakresie szczepień wykonywanych w ramach obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, w tym:

- **1 odczyn o charakterze ciężkim** - po podaniu szczepionki u pacjenta wystąpiły objawy m.in.: niemożność ustania na nogach, bolesność prawej kończyny dolnej, stan podgorączkowy, chwiejny chód oraz apatyczność,
- **3 odczyny o charakterze poważnym** - u pacjentów najczęściej występowały objawy takie jak: guzek, odczyn w tkance podskórnej wielkości 4 cm x 2,5 cm, bolesny przy ucisku na mięsień, lekko ocieplony, gorączka 39,0-39,4 st. C do 48 godz. oraz nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia wymioty,
- **20 odczynów o charakterze łagodnym** - u pacjentów najczęściej występowały objawy takie jak: gorączka, ból głowy, powiększenie węzłów chłonnych, senność, osłabienie, nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia, krostka ropna, rumień, obrzęk w miejscu wkłucia z powiększeniem węzłów pachowych regionalnych, wysypka.

Działania informacyjne

W 2025 r. w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 kontynuowano rozpoczęte w 2023 r. ww. szczepienia. PPIS w Krakowie przekazywał ulotki informacyjne dot. szczepień przeciw HPV.

Program szczepień przeciw HPV prowadzony jest w każdej przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ) dla dzieci po ukończeniu 9. r.ż. do ukończenia 14. r.ż. Ponadto w tej grupie wiekowej umożliwiono przeprowadzenie szczepienia przeciw HPV na terenie szkół w formie wyjazdowej przez POZ.

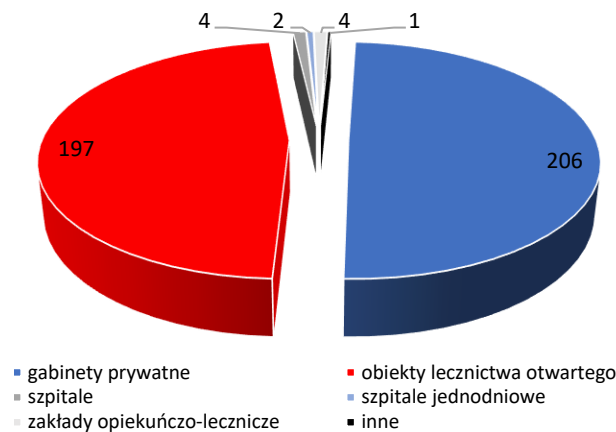
Postępowanie egzekucyjne

W stosunku do rodziców, uchylających się od wypełnienia obowiązku szczepień dzieci PPIS w Krakowie i Wojewoda Małopolski, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, prowadził czynności nakierowane na wyegzekwowanie realizacji obowiązku obowiązkowych szczepień ochronnych. PPIS w Krakowie po otrzymaniu imiennego wykazu osób uchylających się od realizacji obowiązku szczepień ochronnych pisemnie informował rodziców /opiekunów dzieci o ustawowym obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym oraz o konsekwencjach braku zaszczepienia. W roku 2025 wystosowano łącznie 66 pism informujących jw., 24 upomnienia oraz 5 tytułów wykonawczych do rodziców uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych.

VI. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego zakładów leczniczych na terenie powiatu krakowskiego

Na terenie powiatu krakowskiego w roku 2025 pod nadzorem PPIS w Krakowie znajdowało się 414 obiektów, w tym:

- 10 placówek lecznictwa zamkniętego: 4 szpitale, w tym 1 Oddział Rehabilitacyjny Małopolskiego Centrum Rehabilitacji w Radziszowie, będący zakładem leczniczym Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie oraz 2 szpitale jednodniowe i 4 zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- 197 obiektów lecznictwa otwartego,
- 206 gabinetów prywatnych,
- 1 inny obiekt, w którym działalność lecznicza nie jest wykonywana ani przez podmioty lecznicze, ani w ramach praktyki zawodowej – transport sanitarny.

Wykres 15. Liczba zakładów leczniczych w powiecie krakowskim w 2025 roku

Liczba placówek znajdujących się na terenie powiatu krakowskiego, będących pod nadzorem PPIS w Krakowie w 2025 roku, utrzymywała się na zbliżonym poziomie w porównaniu z poprzednimi latami, choć w tym okresie zauważalne były zmiany w strukturze poszczególnych grup. W 2023–2024 liczba podmiotów lecznictwa zamkniętego pozostawała stabilna (po 6), przy jednoczesnym wzroście liczby placówek lecznictwa otwartego (ze 187 do 202) oraz gabinetów prywatnych (ze 191 do 201). Rok 2025 wyróżniał się wyraźniejszymi przesunięciami: liczba lecznictwa zamkniętego wzrosła do 10 (w tym dwa szpitale jednodniowe i dwa nowe zakłady opiekuńczo-lecznicze), zmniejszyła się liczba podmiotów lecznictwa otwartego (do 197), natomiast liczba gabinetów prywatnych nadal rosła (do 206).

W powiecie krakowskim w 2025 roku w nadzorowanych obiektach przeprowadzono 247 kontroli (201 planowanych oraz 46 kontroli nieplanowanych). Liczbę kontroli z rozbiorem na poszczególne rodzaje nadzorowanych obiektów przedstawia tabela poniżej.

Rok	gabinety prywatne	obiekty lecznictwa otwartego	szpitale	szpitale jednodniowe	zakłady opiekuńczo-lecznicze	inne
2025	73	148	18	2	4	2
2024	59	194	38	—	3	—
2023	86	80	37	—	3	—
2022	35	100	24	—	2	—
2021	7	21	7	—	1	—

Tabela 3. Liczba kontroli w powiecie krakowskim w latach 2021-2025.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

Na 247 kontroli przeprowadzonych w 2025 roku, w 23 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości. Wydano 14 decyzji nakazujących usunięcie uchybień, w 7 przypadkach poprzestano na zaleceniach

pokontrolnych. Ponadto wydano 2 mandaty karne na kwotę 600 zł. oraz skierowano 5 wniosków o ukaranie na kwotę 2 500 zł.

Lecznictwo zamknięte

Pod nadzorem PPIS w Krakowie na terenie powiatu krakowskiego w 2025 roku znajdowało się 10 obiektów lecznictwa zamkniętego, w tym:

- 4 szpitale, w tym 1 Oddział Rehabilitacyjny Małopolskiego Centrum Rehabilitacji w Radziszowie, będący zakładem leczniczym Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie,
- 2 szpitale jednodniowe,
- 4 zakłady opiekuńczo-lecznicze.

W 2025 roku w tej grupie obiektów przeprowadzono 24 kontrole sanitarne, w tym: 22 kontrole planowane (16 w szpitalach, 2 w szpitalach jednodniowych i 4 w zakładach opiekuńczo-leczniczych) oraz 2 kontrole doraźne (w 2 szpitalach). Wykazano jedną nieprawidłowość, która dotyczyła stanu sanitarno-higienicznego i polegała na niezapewnieniu wymaganej częstotliwości przeglądów, czyszczenia, dezynfekcji oraz wymiany elementów instalacji wentylacji mechanicznej i urządzeń klimatyzacyjnych.

Lecznictwo otwarte (podmioty o charakterze ambulatoryjnym)

W 2025 roku w ww. grupie obiektów przeprowadzono 148 kontroli, w tym 119 planowanych oraz 29 nieplanowanych. W trakcie 19 kontroli stwierdzono nieprawidłowości. Wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie uchybień, natomiast w 6 przypadkach poprzestano na zaleceniach pokontrolnych. Ponadto wydano 2 mandaty karne o łącznej kwocie 600 zł oraz skierowano 5 wniosków o ukaranie na łączną kwotę 2 500 zł. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- a) stanu technicznego:
 - zniszczenia eksploatacyjne sufitów i ścian,
 - zniszczenia eksploatacyjne podłóg, utrudniające prawidłowe mycie i dezynfekcję powierzchni,
 - zniszczenia eksploatacyjne stolarki drzwiowej, w tym skrzydeł drzwiowych i ościeżnic,
 - zniszczenia eksploatacyjne sprzętu i/lub wyposażenia meblowego,
 - brak zmywalności powierzchni wyposażenia meblowego,
 - zniszczenia eksploatacyjne baterii przy umywalkach i zlewach,
 - zniszczenia elementów kabin prysznicowych, w tym brodzików,
 - zniszczenia eksploatacyjne kaloryferów.
- b) stanu higieniczno-sanitarnego:
 - brak opracowanych procedur higieniczno-sanitarnych,
 - brak zaktualizowanych procedur dotyczących postępowania ze sprzętem endoskopowym,
 - brak umywalk z ciepłą i zimną wodą, dozowników z mydłem i środkami dezynfekcyjnymi, oraz pojemników na ręczniki jednorazowe w gabinetach i pomieszczeniach sanitarnych,
 - nieprawidłowy przebieg ciągu technologicznego procesów sterylizacji – niewłaściwe rozmieszczenie sprzętu w procesie sterylizacji, brak jednokierunkowego przepływu materiałów,
 - brak preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni, w tym małych i trudno dostępnych,
 - niezachowanie prawidłowej częstotliwości przeprowadzanych kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. nr 100, poz. 646);
 - nieadekwatne do stanu faktycznego w obiekcie zapisy w raportach z kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych
 - nieprawidłowa częstotliwość przeprowadzanych okresowych przeglądów, czyszczenia, dezynfekcji lub wymiany elementów instalacji wentylacji mechanicznej i/lub urządzeń klimatyzacji,
 - przeterminowane materiały jednorazowe i pakiety z narzędziami wielorazowymi.

- c) postępowania z odpadami medycznymi:
- nieprawidłowe magazynowanie odpadów medycznych o kodzie 18 01 03* – brak odpowiednich warunków temperaturowych i przystosowanego pomieszczenia lub urządzenia chłodniczego,
 - magazynowanie odpadów medycznych o kodzie 18 01 03* w temperaturze do 10°C w obiekcie powyżej 30 dni,
 - brak procedur postępowania z odpadami medycznymi – selektywne zbieranie, transport i wstępne magazynowania,
 - brak środka transportu przeznaczonego wyłącznie do wewnętrznego transportu odpadów medycznych z miejsca powstawania do magazynu wstępnego.

Praktyki zawodowe

W 2025 roku w gabinetach prywatnych przeprowadzono 73 kontrole sanitarne (60 kontroli planowanych i 13 kontroli nieplanowanych). W trakcie 3 kontroli stwierdzono nieprawidłowości. W jednym przypadku usunięcie nieprawidłowości nakazano w drodze zaleceń pokontrolnych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- a) stanu technicznego:
- zniszczenia eksploatacyjne sufitów i ścian,
 - zniszczony eksploatacyjnie kaloryfer,
 - uszkodzona powierzchnia siedziska krzesła,
 - brak bidetu w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym połączonym z gabinetem ginekologiczno-położniczym.
- b) stanu sanitarno-higienicznego:
- brak lub nieprawidłowa częstotliwość przeprowadzanych okresowych przeglądów, czyszczenia, dezynfekcji lub wymiany elementów instalacji wentylacji mechanicznej i/lub urządzeń klimatyzacji,
 - brak przeprowadzanych kontroli wewnętrznych lub nieprawidłowa częstotliwość przeprowadzonych kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. nr 100, poz. 646).

Podsumowanie

PPIS w Krakowie ocenia stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu krakowskiego w roku 2025 jako stabilny. Nieprawidłowości stwierdzane podczas czynności kontrolnych usuwane były bezzwłocznie lub w terminach nakazanych w decyzjach, dzięki czemu działania prowadzone w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego należy ocenić jako skuteczne.

VII. Ocena stanu sanitarnego obiektów komunalnych

1. Ocena bezpieczeństwa zdrowotnego wody

Woda do spożycia

PPIS w Krakowie w roku 2025 sprawował nadzór nad:

- 103 wodociągami publicznymi,
- 45 ujęciami indywidualnymi.

W ramach urzędowej kontroli nad jakością wody pobranych zostało łącznie **514** prób wody do badań laboratoryjnych z ww. wodociągów. Diagnostyka laboratoryjna wody wykonana w Oddziale Laboratoryjnym Badania Wody Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie, przy ul. Prądnickiej 76, akredytowanym w tym zakresie przez Polskie Centrum Akredytacji, Nr AB 601 wykazała w 9 pobranych próbach przekroczenia mikrobiologiczne, w 7 próbach przekroczenia fizykochemiczne.

W roku 2025 PPIS w Krakowie wydał 3 decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatności wody do spożycia przez ludzi oraz 6 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia. Przedmiotowe decyzje nakładały na zarządców obowiązek podjęcia działań naprawczych skierowanych na poprawę jakości wody oraz wykonanie powtórnego badania wody, a także w przypadku decyzji o braku przydatności wody obowiązek zapewnienia zastępczego źródła wody. Podjęte czynności polegające na dezynfekcji sieci, kontroli procesów uzdatniania wody skutkowały poprawą jakości, co zostało potwierdzone powtórными badaniami wody.

W roku 2025 skontrolowano 101 ujęć wody (w tym zarządzanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne jak i inne podmioty zaopatrujące w wodę). Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Legionella sp.

PPIS w Krakowie w roku 2025 sprawował nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) pod kątem obecności bakterii Legionella sp. w obiektach użyteczności publicznej na terenie gmin powiatu krakowskiego. Ponadto PPIS w Krakowie, na podstawie sprawozdań z badań wody ciepłej użytkowej wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządców budynków wydał 2 decyzje administracyjne stwierdzające skażenie sieci c.w.u. ww. bakteriami w stopniu średnim. W decyzjach tych PPIS w Krakowie nakazał zarządcom budynków m.in. dokonać przeglądu technicznego instalacji wewnętrznej wody ciepłej użytkowej oraz przeprowadzić czyszczenie i dezynfekcje instalacji, celem redukcji ww. bakterii. Podjęte przez administratorów/właścicieli obiektów działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody.

Ponadto w ramach prowadzonego dochodzenia epidemiologiczne w kierunku zachorowania na legionelozę pobrano 3 próby wody z 3 domów prywatnych. Analiza laboratoryjna nie wykazała obecności bakterii Legionella sp. w badanych próbach wody.

2. Ocena obiektów użyteczności publicznej

Miejsca rekreacji wodnej

PPIS w Krakowie w roku 2025 sprawował nadzór nad 2 kąpieliskami zlokalizowanym na terenie powiatu krakowskiego tj.: Kąpielisko "Zalew na Piaskach - Kryspinów" w gminie Liszki i Kąpielisko „Kąpielisko w Strefie rekreacji w Januszowicach” w gminie Słomniki. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad ww. kąpieliskami w roku 2025 pobrano do badań 3 próby wody, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej 6. Analizy laboratoryjne ww. prób wody nie wykazały przekroczeń. Na podstawie sprawozdań z kontroli wewnętrznych oraz w ramach bieżącego nadzoru wydano 9 decyzji stwierdzających przydatność wody do kąpiel. Organizatorzy kąpielisk prawidłowo realizowali zadania wskazane w art. 344 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2011 r. Prawo wodne.

W sezonie kąpieliskowym 2025 przeprowadzono kontrole sanitarne ww. kąpielisk tj.: skontrolowano stan pomieszczeń sanitarnohigienicznych, oznakowanie miejsc do kąpiel. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Dane dotyczące jakości wody w kąpieliskach aktualizowane były na bieżąco w ogólnopolskim serwisie kąpieliskowym prowadzonym przez GIS.

Pływalnie

PPIS w Krakowie w 2025 sprawował nadzór nad 10 obiektami basenowymi tj.: 9 pływalniami krytymi oraz 1 pływalnią sezonową oraz 2 obiektami nie spełniającymi definicji pływalni. W 2025 r. przeprowadzono łącznie **11** kontroli sanitarnych w 9 obiektach basenowych na terenie powiatu krakowskiego (9 planowych i 2 sprawdzające). Stan sanitarno-higieniczny na terenie ww. obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem jednego obiektów, gdzie stwierdzono nieprawidłowości (wydano zalecenia pokontrolne oraz decyzję płatniczą).

W roku 2025 w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody na pływalniach, pobranych zostało łącznie 36 prób wody z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz 44 prób ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) w kierunku bakterii Legionella sp. Z natrysków, niecek basenowych oraz z ich systemów cyrkulacji. W 15 próbach wody analizy laboratoryjne wykazały przekroczenia fizykochemiczne (podwyższony chloroform, mętność, azotany, THM) i/lub mikrobiologiczne (podwyższoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 36±2°C po 48h, bakterie Legionella sp.). PPIS w Krakowie w 2025 r. dla obiektów na terenie powiatu krakowskiego wydał decyzję nakazującą unieruchomienie niecki, 3 decyzje w związku ze skażeniem sieci ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) bakteriami Legionella sp. (1 w stopniu średnim, 2 w stopniu wysokim), 4 decyzje nakazujące poprawę jakości wody. Podjęte przez właścicieli obiektów działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody, co potwierdziły wyniki z powtórnych badań jakości wody pobranej z niecek basenowych/systemów cyrkulacji. W roku 2025 r. PPIS w Krakowie wydał 1 ocenę roczną pływalni odpowiadającą wymaganiom.

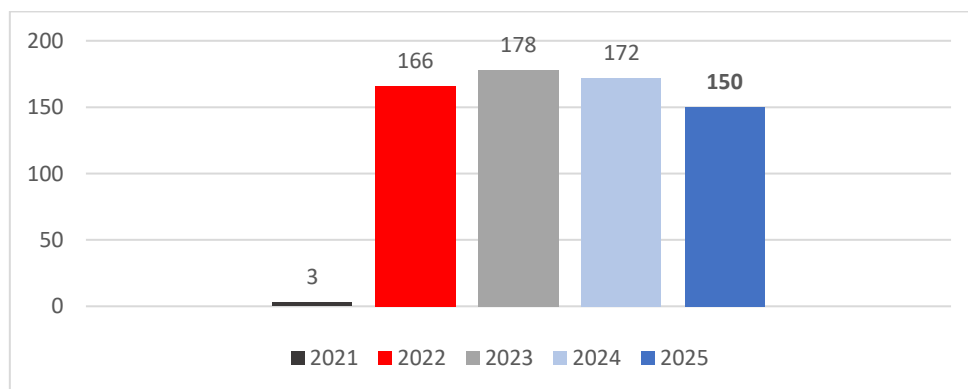
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solarium i odnowy biologicznej (fitness i siłownia)

Pod nadzorem PPIS w Krakowie w 2025 roku znajdowało się **556** obiektów świadczących usługi pielęgnacyjne. W analizowanym okresie liczba obiektów znajdujących się pod nadzorem wzrosła o 20% w stosunku do 2024 roku.

Obiekt świadczący usługi pielęgnacyjne	2024	2025	zmiana (%)
Zakłady fryzjerskie	210	234	11%
Zakłady fryzjersko-kosmetyczne	31	30	-3%
gabinety kosmetyczne	168	238	42%
solaria	3	3	0%
gabinety tatuażu	4	5	25%
obiekty sportowe	23	23	0%
24 gabinety odnowy biologicznej	24	24	0%
SUMA	463	556	20%

Tabela 4. Liczba obiektów znajdujących się pod nadzorem PPIS w Krakowie świadczących usługi pielęgnacyjne - porównanie do 2024 roku

W ww. grupie obiektów przeprowadzono 150 kontroli sanitarnych, w 6 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i technicznego tj.: nieodpowiedni stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia, nałożono 1 mandat karny, oraz wydano zalecenia pokontrolne, kontrole sprawdzające wykazały wykonanie zaleceń.

Wykres 16. Liczba kontroli w obiektach świadczących usługi pielęgnacyjne w latach 2021-2025

Obiekty noclegowe

W ewidencji PPIS w Krakowie w 2025 roku znajdowały się 72 obiekty noclegowe w tym:

- 15 hoteli,
- 15 obiektów agroturystyki,
- 42 obiekty wczasowo-turystyczne (pokoje gościnne, pensjonaty, domy wycieczkowe, domy pielgrzymia, schroniska, kempingi, zajazdy, hostele, apartamenty).

Przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych w ww. grupie obiektów. W przypadku 5 obiektów noclegowych zostały wszczęte postępowania i wydane decyzje nakazujące w zakresie przedłożenia aktualnych wyników badań ciepłej wody użytkowej w kierunku Legionella sp. – wykonano.

Cmentarze i zakłady pogrzebowe

Na terenie powiatu krakowskiego zlokalizowane są 72 cmentarze parafialne i komunalne a także 16 zakładów pogrzebowych świadczących usługi przechowania oraz transportu zwłok i szczątków ludzkich. Przeprowadzono 23 kontrole sanitarne cmentarzy oraz 2 kontrole zakładów pogrzebowych. W przypadku 1 cmentarza parafialnego zostało wszczęte postępowanie administracyjne dot. stanu technicznego ogrodzenia – wykonano. Ogólny stan został oceniony jako dobry.

W roku 2025 wydano 44 decyzje zezwalające na ekshumację zwłok i szczątków ludzkich. Nadzorowano 52 ekshumacje oraz 13 środków transportu przystosowanych do przewozu zwłok i szczątków ludzkich na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych gmin powiatu krakowskiego. Ponadto na wniosek Starosty krakowskiego wydano 29 postanowień opiniujących sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy celem pochowania na cmentarzach powiatu krakowskiego.

Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu krakowskiego zlokalizowanych jest 17 jednostek opieki społecznej, w tym 10 domów pomocy społecznej i 7 innych jednostek opieki społecznej. W 2025 r. przeprowadzono kontrole sanitarne 8 obiektów z ww. grupy. Odnośnie 1 obiektu, gdzie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń wydano zalecenia pokontrolne, kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2025 roku w ewidencji tut. organu znajdowało się 88 obiektów użyteczności publicznej (m.in. Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II w Balicach, stacje PKP, ustępy publiczne, targowiska, obiekty rekreacyjne, kulturalne, urzędy miasta i gminy, pralnie). W tej grupie obiektów PPIS w Krakowie przeprowadził 9 kontroli sanitarnych, w wyniku których w 1 obiekcie tj. toalecie ogólnodostępnej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego, wydano zalecenia pokontrolne, kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

PPIS w Krakowie w 2025 roku przeprowadził 2 kontrole sanitarne w tym 1 interwencyjną Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II w Balicach. Zakres kontroli planowej obejmował: teren terminalu, węzły sanitarne, „pokoje rodzinne”, pokoje pierwszej pomocy, jakość wody dostarczaną do obiektu oraz do „pitników” ogólnodostępnych, jakość ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp. z pryszniców na terenie obiektu. Kontrola interwencyjna wykonana była w związku z sygnałem obywatelskim dotyczyła stanu sanitarno-higienicznego toalet na terenie portu lotniczego i nie potwierdziła zarzutów wniesionych w sygnale obywatelskim. Ponadto kontrolą objętych zostało 6 samolotów pasażerskich 3 przedsiębiorstwa transportowe posiadające autobusy transportu wewnętrznego (autobusy przewożące pasażerów po płycie lotniska), 3 wodniarki firmy Man, Iveco i Mitsubishi służące do zaopatrywania w wodę samolotów. Kontrole jakości wody na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego przeprowadzane są w ramach bieżącego nadzoru oraz kontroli wewnętrznej.

Ponadto w 2025 r. PPIS w Krakowie w kontrolowanych obiektach podejmował działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prowadzonej przez przedsiębiorców działalności.

W obiektach użyteczności publicznej PPIS w Krakowie prowadził nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia, zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie – zakaz palenia tytoniu był przestrzegany, a obiekty odpowiednio oznakowane.

W zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, obiekty wyposażone były w pojemniki do składowania nieczystości, segregacji odpadów, właściciele posiadali odpowiednią dokumentację potwierdzającą odbiór odpadów. Odnośnie gospodarki ściekowej część obiektów podłączona jest do sieci kanalizacyjnej, pozostałe do bezodpływowych zbiorników, nie wykazano nieprawidłowości w tym zakresie. PPIS w Krakowie na wnioski Wójtów lub Burmistrzów zaopiniował pozytywnie 3 projekty Uchwał oraz 7 Regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie poszczególnych gmin.

PPIS w Krakowie na wniosek wydał 6 opinii dotyczących organizacji imprez masowych, wszystkie miejsca organizowanych imprez zostały skontrolowane i ocenione bez uwag.

W 2025 roku do PPIS w Krakowie wpłynęło 39 sygnałów obywatelskich, wszystkie zostały rozpatrzone przez tut. Organ, 3 zostały przekazane do właściwych organów zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową. Sygnały obywatelskie rozpatrywane przez PPIS w Krakowie dotyczyły: jakości wody do spożycia (5 zgłoszeń), obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez PPIS (8 zgłoszeń), pozostałe w sprawie nieprawidłowej gospodarki ściekowej oraz nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego obiektów i nieruchomości prywatnych.

Zestawienie kontroli w obiektach użyteczności publicznej za lata 2021-2025 znajduje się w tabeli poniżej.

Rodzaj obiektu	2021	2022	2023	2024	2025
Obiekty świadczące usługi pielęgnacyjne	3	166	178	172	150
Miejsca rekreacji wodnej	1	2	2	2	2
Pływalnie	4	10	12	15	11
Obiekty noclegowe	6	28	20	8	14
Cmentarze i zakłady pogrzebowe	39	27	18	40	25
Domy Pomocy Społecznej	3	6	7	9	8
Inne obiekty użyteczności publicznej	7	16	29	42	9

Tabela 5. Liczba kontroli przeprowadzonych w latach 2021-2025 w obiektach użyteczności publicznej

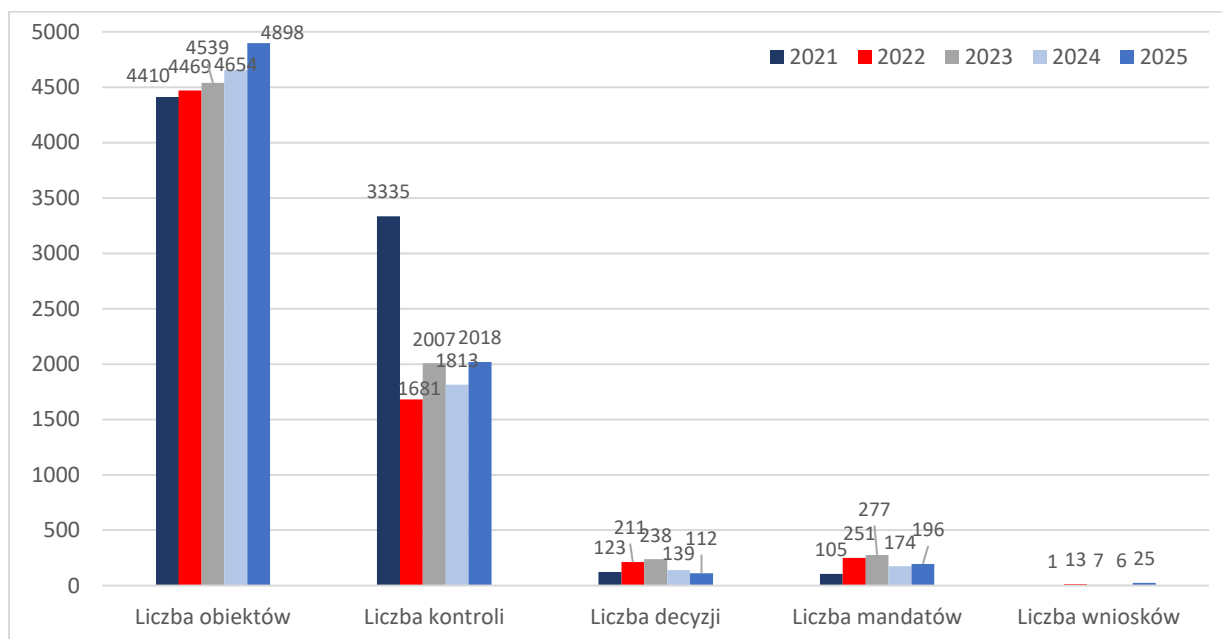
Podsumowanie

W 2025 roku jakość wody do spożycia przez ludzi spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Okresowe pogorszenie jakości wody było spowodowane wtórnym zanieczyszczeniem wody jak również awariami na ujęciach wody. Czynności podejmowane przez eksploatatorów sieci wodociągowych skutkowały poprawą jakości wody.

Stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej, będących pod nadzorem PPIS w Krakowie ocenia się jako dobry.

VIII. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia, żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2025 pod nadzorem PPIS w Krakowie na terenie powiatu Krakowskiego znajdowało się 4 898 zakładów żywnościowo-żywnościowych oraz produkujących i wprowadzających do obrotu materiały do kontaktu z żywnością. Łącznie przeprowadzono w nich 2 018 kontroli sanitarnych. W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych ogółem wydano 453 decyzje tj. nakazujące, zakazujące, umarzające, wygaszające, zatwierdzające, wykreślające. W 335 zakładach stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa, co stanowiło 16,60% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 112 decyzji administracyjnych nakazujących, w tym 3 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności, w związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 196 grzywn w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 41 050 zł. Ponadto, wystosowano 25 wniosków o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

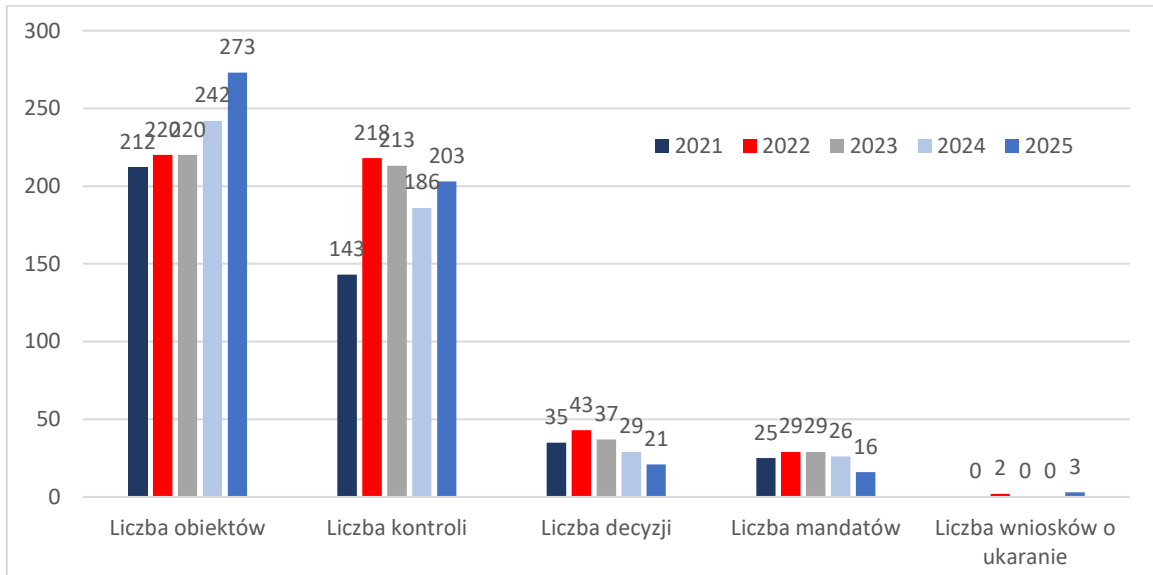
Wykres 17. Oddział Higieny Żywności i Żywienia - porównanie danych w latach 2021-2025

Nadzór nad obiektami produkcji żywności

W roku 2025 bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 273 zakłady produkcyjne, w których przeprowadzono 203 kontrole sanitarne. W trakcie 46 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 22,7% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 16 osób ukarano grzywnami w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 4400 zł. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, PPIS w Krakowie wydał 21 decyzji administracyjnych, w tym 1 decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności dotyczącą zakazu produkcji (rozlewania) i wprowadzania do obrotu produktu, kwalifikowanego przez podmiot gospodarczy, jako woda źródłana oraz produkcji wody bez wskazania kwalifikacji rodzajowej, a także wycofanie z obrotu handlowego i utylizację produktu, z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii z grupy coli. W 2025 r. wystosowano 3 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez MPWIS w związku z prowadzeniem działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą wydaną przez PPIS w Krakowie oraz nieprzestrzeganiem wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych. Ponadto wystosowano 1 wniosek do Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie o ukaranie w postępowaniu zwyczajnym, ze względu na udaremnienie działalności PPIS w Krakowie.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

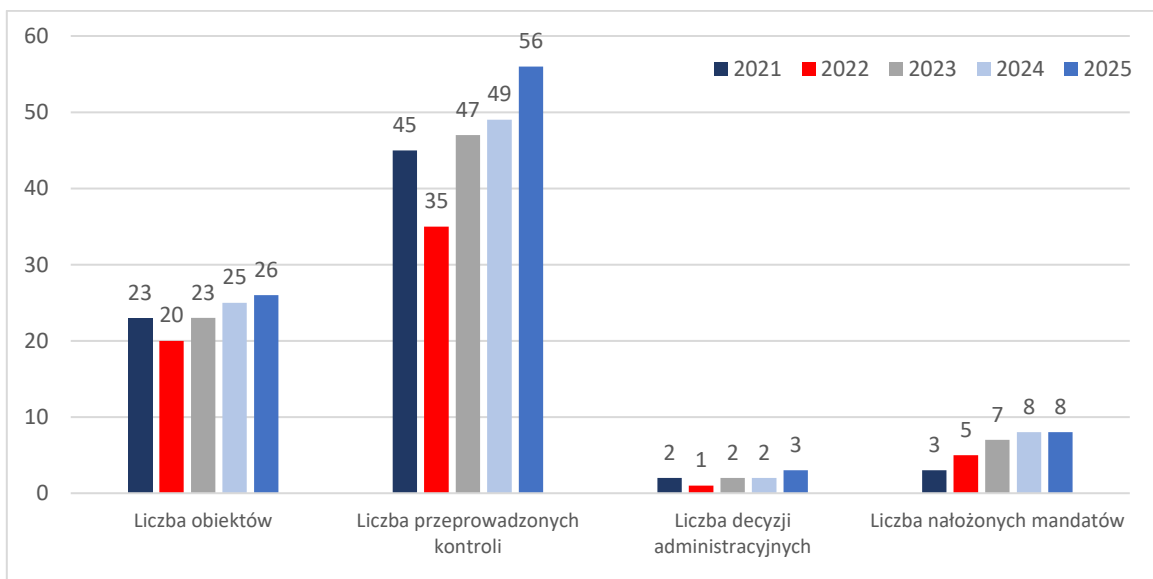
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów oraz posadzek w pomieszczeniach, w których przygotowuje się, poddaje obróbce lub przetwarza środki spożywcze,
- zniszczone, wyeksploatowane powierzchnie wyposażenia (urządzenia produkcyjne) w obszarach, w których pracuje się z żywnością,
- używanie do produkcji żywności środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej tj.: po upływie daty minimalnej trwałości i po terminie przydatności do spożycia.

Wykres 18. Zakłady produkcji żywności - porównanie danych w latach 2021-2025

Hipermarkety i supermarkety

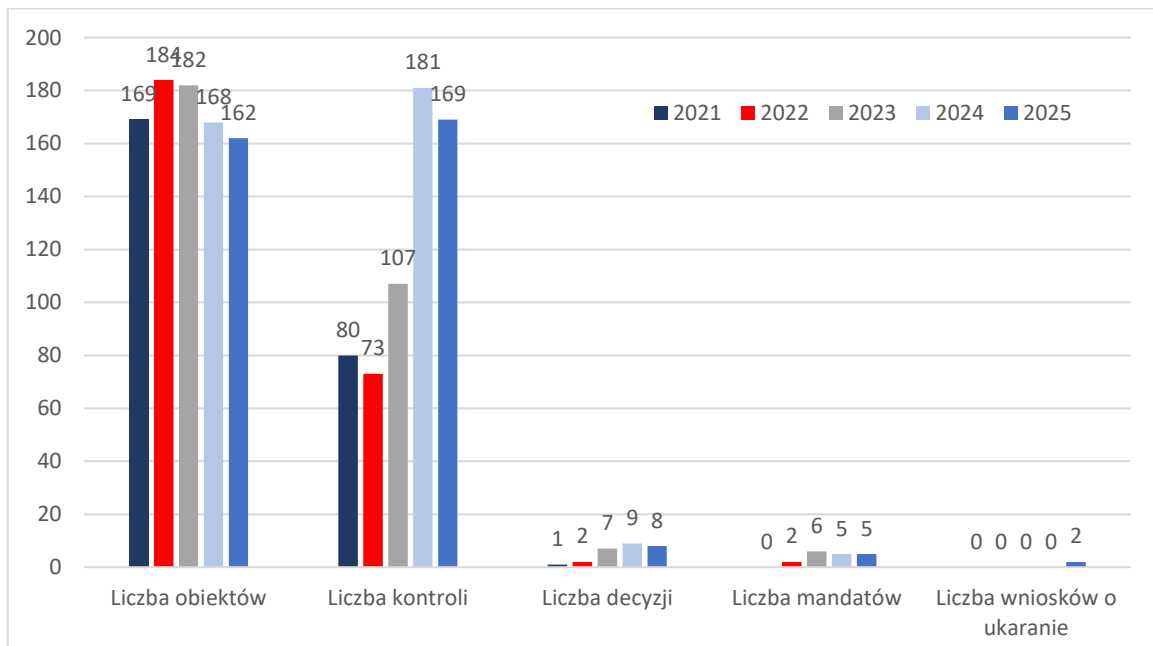
W roku 2025 bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 25 supermarketów i 1 hipermarket, w których przeprowadzono łącznie 56 kontroli sanitarnych. W trakcie 16 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 28,57% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 8 osób ukarano grzywnami w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 3 000 zł. Natomiast, w związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno-technicznymi PPIS w Krakowie wydał 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie ww. nieprawidłowości.

Wykres 19. Hipermarkety i supermarkety porównanie danych w latach 2021-2025

Magazyny hurtowe

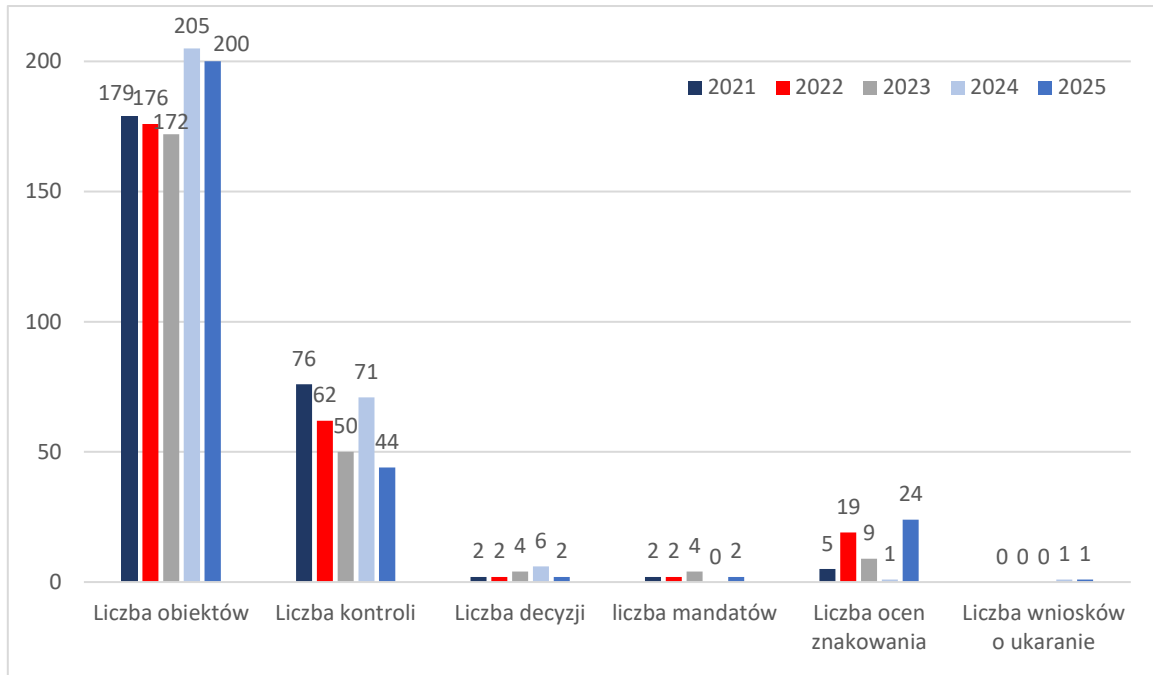
W roku 2025 bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 162 magazyny hurtowe, w których przeprowadzono 169 kontroli sanitarnych. W trakcie 18 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 10,7% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 5 osób ukarano grzywnami w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 1200 zł. W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 8 decyzji nakazujących. Ponadto wystosowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez MPWIS w związku z rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Wykres 20. Magazyny hurtowe porównanie danych w latach 2021-2025

Suplementy diety

W ocenianym okresie w rejestrze prowadzonym przez PPIS w Krakowie znajdowało się 200 podmiotów gospodarczych produkujących oraz wprowadzających do obrotu suplementy diety. Nadzorem sanitarnym objęto również przedsiębiorców wprowadzających do obrotu środki spożywcze, w tym suplementy diety za pośrednictwem Internetu. Ogółem przeprowadzono 44 kontrole sanitarne. W trakcie 5 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 11,4% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 2 osoby ukarano grzywnami w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 400 zł. Wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności, która dotyczyła zakazu wprowadzania do obrotu (w tym prezentacji i reklamy za pośrednictwem Internetu) produktów kwalifikowanych, jako suplementy diety zawierających kannabidiol CBD, jako nieautoryzowany składnik żywności, a także zakazu wprowadzania do obrotu oraz wycofania i zniszczenia środków spożywczych z powodu braku spełnienia odpowiednich wymogów prawa żywnościowego do prowadzenia działalności w zakresie sprzedaży środków spożywczych rozważanych oraz braku etykiet bądź innej dokumentacji umożliwiającej ich identyfikację. Ponadto wystosowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez MPWIS w związku z prowadzeniem działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą wydaną przez PPIS w Krakowie. Dodatkowo przeprowadzono 24 oceny znakowania suplementów diety, spośród których 10 zostało zakwestionowanych.

Wykres 21. Suplementy diety porównanie danych w latach 2021-2025

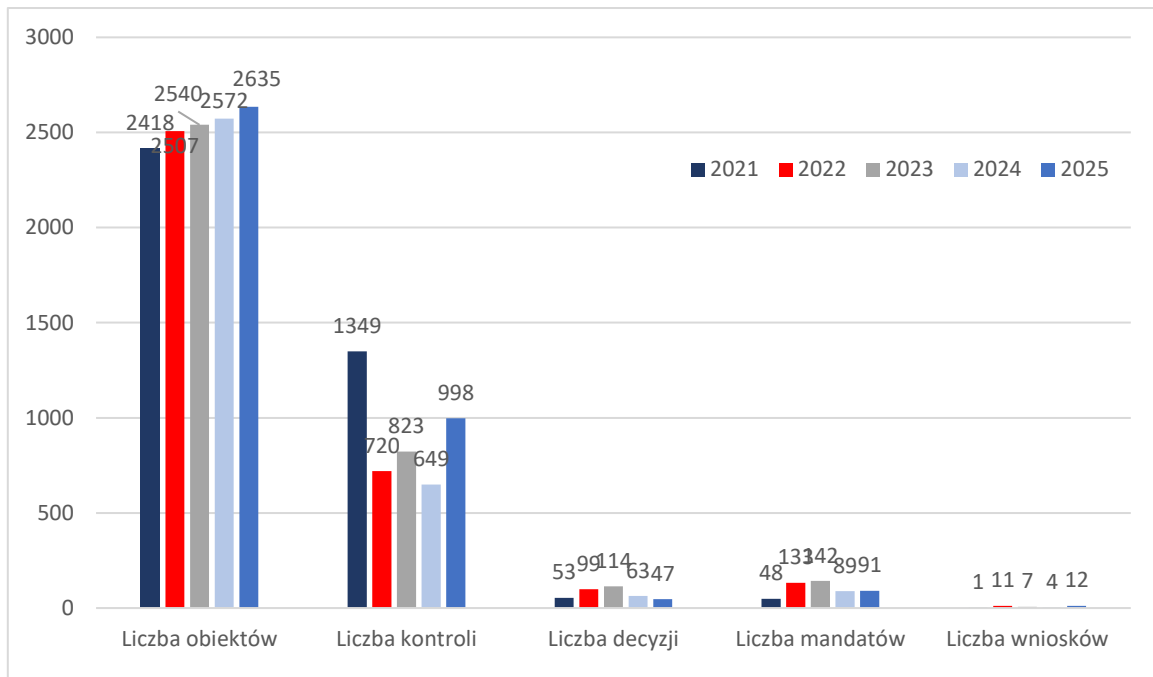
Nadzór nad obiektami obrotu detalicznego

W roku 2025 w powiecie krakowskim w ewidencji znajdowało się 2 635 obiektów obrotu detalicznego, do których należały: sklepy spożywcze, kioski spożywcze (w tym znajdujące się na placach targowych i poza nimi), obiekty tymczasowe i ruchome, firmy transportowe. W porównaniu z rokiem 2024 liczba zakładów będących pod nadzorem uległa zwiększeniu o 63 obiekty. W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 998 kontroli sanitarnych. W trakcie 134 kontroli stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, co stanowiło 13,42% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, PPIS w Krakowie wydał 47 decyzji administracyjnych nakazujących. Natomiast, za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 91 grzywn w drodze mandatu karnego, na łączną kwotę 15 800 zł.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów należały:

- nieprzestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz systemu HACCP,
- wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej tj.: po upływie daty minimalnej trwałości i po terminie przydatności do spożycia,
- przechowywanie środków spożywczych w warunkach niezgodnych z zaleceniami producentów,
- ekspozycja żywności nieopakowanej w sposób narażający ją na wtórne zanieczyszczenie pochodzące od klientów,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny i higieniczny pomieszczeń zakładów i ich wyposażenia.

Ponadto wystosowano 12 wniosków o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego między innymi w związku z rozpoczęciem działalności żywnościowo-żywnościowej bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Wykres 22. Obiekty obrotu detalicznego - porównanie danych 2021-2025

Producenci pierwotni, Rolniczy Handel Detaliczny, dostawcy bezpośredni

W tych grupach obiektów w roku 2025 w ewidencji znajdowało się łącznie 1386 gospodarstw rolnych. Przeprowadzono w nich łącznie 324 kontrole sanitarne, w tym 3 interwencyjne. W ramach planowanych na ten rok wspólnych kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w ramach zawartego porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 3 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 1000 zł. Stwierdzone podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowości dotyczące braku dokumentacji GHP były podstawą do wydania 1 decyzji administracyjnej. Natomiast w związku z rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wystosowano 7 wniosków o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W trakcie przeprowadzonych kontroli sanitarnych pobrano do badań laboratoryjnych 34 próbki środków spożywczych tj.:

- 13 próbek warzyw liściastych (szpinak świeży, rukola, sałata masłowa, kapusta biała, kapusta pekińska, jarmuż) przebadanych w kierunkach: pestycydy (9), azotany (4),
- 16 próbek innych warzyw (bób, marchew, seler korzeniowy, ziemniaki, dynia piżmowa, por, czerwona papryka, burak, rzodkiewka) przebadanych w kierunkach: pestycydy (9), metale (5), Cs-137 (2),
- 5 próbek owoców (maliny, czerwona porzeczka, czereśnie) przebadanych w kierunkach: metale (2), pestycydy (3).

Otrzymane wyniki badań dały podstawę do kwestionowania 1 próby, z uwagi na przekroczenie NDP pozostałości pestycydów, co było przedmiotem zgłoszenia w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (Rapid Alert System for Food and Feed- RASFF).

W trakcie czynności kontrolnych na bieżąco wśród rolników była rozpowszechniana ulotka opracowana przez PPIS w Krakowie, w której zawarte były podstawowe informacje dotyczące możliwości prowadzenia działalności w zakresie produkcji pierwotnej, dostaw bezpośrednich, obowiązku rejestracji działalności rolniczej, bezpieczeństwa mikrobiologicznego owoców miękkich na etapie produkcji pierwotnej oraz prowadzenia działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego.

W marcu 2025 roku PPIS w Krakowie w ramach podnoszenia świadomości i edukacji rolników (w zakresie ich obowiązków wynikających z prawa żywnościowego oraz higieny produkcji) wystosował do Małopolskiej Izby Rolniczej, Wydziału Podatku i Opłat Urzędu Miasta Krakowa, Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, a także do Burmistrzów i Wójtów Gmin, na terenie których

sprawuje nadzór pisma informujące: o obowiązku rejestracji działalności rolniczej; konieczności zapewnienia bezpieczeństwa mikrobiologicznego owoców miękkich na etapie produkcji pierwotnej; zmianach w przepisach dotyczących prowadzenia działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego.

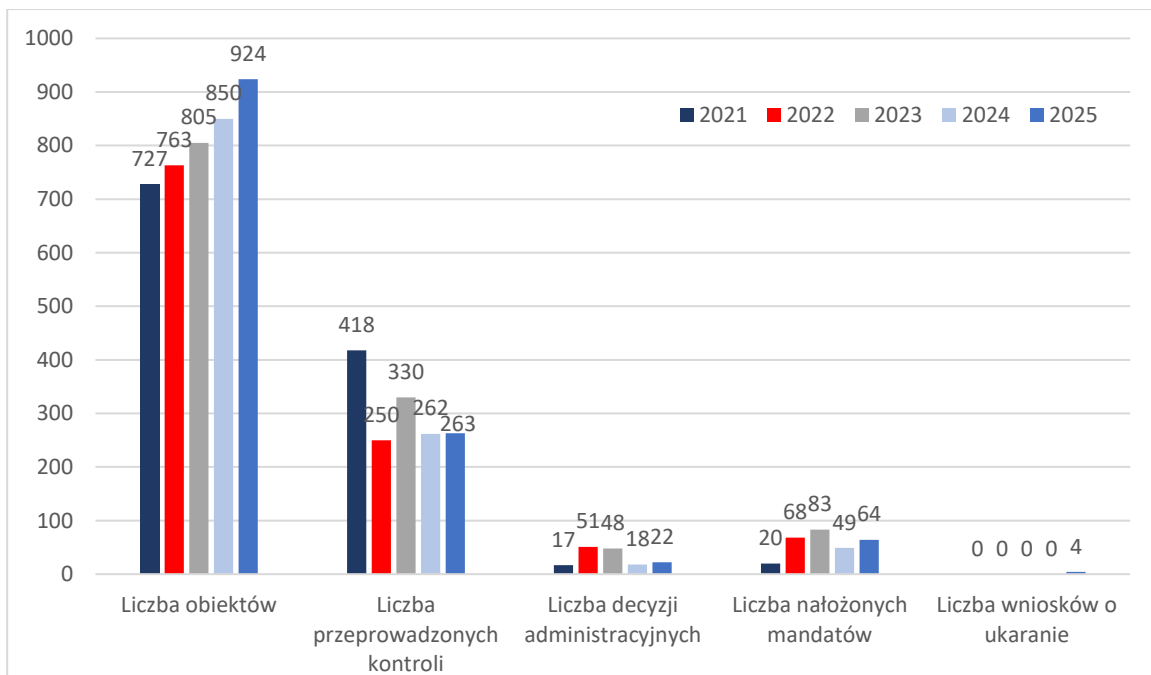
Nadzór nad obiektami żywienia zbiorowego otwartego

W roku 2025 w ewidencji znajdowały się 924 obiekty żywienia zbiorowego otwartego. Przeprowadzono w nich 263 kontrole. Podczas 90 kontroli stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa, co stanowiło 34, 22% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia nałożono 64 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 14 500 zł. Dodatkowo w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami PPIS w Krakowie wydał 22 decyzje administracyjne.

Wystosowano 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w związku z prowadzeniem działalności w zakresie niezgodnym z decyzją PPIS w Krakowie bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (1), rozpoczęciem działalności żywnościowo - żywieniowej bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do ww. rejestru zakładów (1) oraz w związku z udaremnieniem przeprowadzenia kontroli sanitarnych (2).

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- brak realizacji zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz systemu HACCP,
- nieprawidłowy stan sanitarnohigieniczny kontrolowanych pomieszczeń,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń kontrolowanych obiektów oraz sprzętu stanowiącego ich wyposażenie.

Wykres 23. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego porównanie danych w latach 2021-2025

W roku sprawozdawczym, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, przedstawiciele PPIS w Krakowie przeprowadzili w sezonie letnim 2025 r. 31 kontroli obiektów gastronomicznych. Działania te obejmowały rejony o zwiększonym natężeniu ruchu turystycznego w powiecie krakowskim, w tym: Ojców, Dolinę Prądnika, Pieskową Skagę, Sułoszową, Wolę Kalinowską oraz zamki w Korzkwi i w Rudnie („Tenczyn”).

Celem kontroli była ocena przestrzegania przepisów higienicznosanitarnych, w tym warunków produkcji, transportu i sprzedaży żywności, dokumentacji GHP/GMP i procedur HACCP. Kontrolą objęto również prawidłowość znakowania produktów oferowanych konsumentom finalnym – zarówno w opakowaniach jednostkowych, jak i pakowanych na miejscu.

W toku czynności kontrolnych przedstawiciele PPIS w Krakowie stwierdzili w 25 obiektach gastronomicznych niezgodności polegające na nieprzestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa żywnościowego. Do najczęściej odnotowanych nieprawidłowości należały m.in.:

- nieprawidłowy stan sanitarnohigieniczny pomieszczeń,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych,
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk,
- nieprawidłowe postępowanie z odpadami,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny sprzętu wykorzystywanego przy produkcji,
- brak opracowanej i wdrożonej dokumentacji z zakresu GHP, GMP i HACCP,
- brak informacji o środkach spożywczych bez opakowania lub pakowanych na życzenie konsumenta dotyczącej wykazu składników.

W związku z ujawnionymi nieprawidłowościami:

- nałożono na osoby odpowiedzialne 16 grzywien w drodze mandatu karnego, na łączną kwotę 2650 złotych,
- wydano polecenia pokontrolne mające na celu usunięcie stwierdzonych uchybień,
- udzielono osobom odpowiedzialnym pouczeń dotyczących konieczności szczególnej dbałości o jakość zdrowotną żywności wprowadzanej do obrotu oraz obowiązku niezwłocznego podejmowania działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości,
- wydano 25 decyzji administracyjnych dotyczących nałożenia opłat oraz 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych z określonym terminem realizacji.

Nadzór nad blokami żywienia w szpitalach

Pod nadzorem sanitarnym znajdowały się 3 bloki żywienia w szpitalach, w tym 2 prowadzące żywienie pacjentów w systemie cateringowym.

W roku 2025 przeprowadzono w nich 3 kontrole sanitarne, gdzie podczas 2 kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni pomieszczeń zakładu oraz nieprawidłowy stan sanitarno-porządkowy zakładu.

Zakłady żywieniowe w placówkach oświatowo-wychowawczych

Na terenie podlegającym ocenie znajdowały się łącznie 334 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego w placówkach oświatowo wychowawczych takich jak: szkoły, przedszkola, żłobki, w których zapewniono możliwość spożywania posiłków. W porównaniu z rokiem 2024 liczba zakładów na terenie powiatu krakowskiego uległa zwiększeniu o 13 zakładów. W 242 zakładach prowadzono żywienie w systemie cateringowym, w 92 zakładach produkcja posiłków odbywała się we własnej kuchni. Przeprowadzono łącznie 82 kontrole sanitarne.

W 18 zakładach stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa, co stanowiło 21,95% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. W związku z powyższym, PPIS w Krakowie wydał 8 decyzji administracyjnych. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono na osoby odpowiedzialne 4 grzywiny w drodze mandatu karnego, na łączną kwotę w wysokości 500 zł.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni pomieszczeń zakładów oraz sprzętu stanowiącego ich wyposażenie,
- brak prowadzenia systematycznych zapisów wynikających z przestrzegania instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP,
- brak ręczników jednorazowego użycia oraz mydła w płynie przy umywalkach do mycia rąk,
- niewłaściwy stan sanitarnohigieniczny pomieszczeń żywnościowych.

Nadzór w obiektach żywieniowych podczas wypoczynku dzieci i młodzieży

W ramach działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywieniowego podczas wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych oraz letnich skontrolowano 16 zakładów żywieniowych. Przeprowadzono w nich 16 kontroli sanitarnych. Skontrolowane w tej grupie obiekty, posiadały wdrożone zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP i GMP) oraz systemu HACCP.

Ocena jakości żywienia

W roku 2025 w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego przeprowadzono ogółem 63 oceny jakości żywienia, w tym: 55 ocen żywienia w zakładach znajdujących się w placówkach oświatowo wychowawczych (szkoły, przedszkola), 4 oceny żywienia w domu opieki społecznej, 1 ocenę żywienia w szpitalach, 1 ocenę żywienia w żłobku, 1 ocenę żywienia w zakładzie cateringowym, a także 1 ocenę żywienia podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Sposób żywienia dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych, przedszkolnych kontrolowano pod kątem spełnienia wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W punkcie wydawania posiłków w przedszkolu stwierdzono brak co najmniej dwóch porcji mleka i produktów mlecznych w posiłkach podawanych w placówkach przedszkolnych – dziennie.

W związku z powyższym wydano polecenie pokontrolne celem zapewnienia dzieciom odpowiedniego żywienia zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto, w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego wystosowano 3 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dla następujących rodzajów zakładów:

- punkt wydawania posiłków w przedszkolu, w związku prowadzeniem działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą zakład, tj. poszerzeniem działalności o porcjowanie i podawanie na miejscu w naczyniach stołowych posiłków dostarczanych przez firmę cateringową wraz z naczyniami stołowymi, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów, podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS).
- kuchnia w ośrodku terapeutycznym w związku rozpoczęciem działalności żywnościowo-żywnieniowej w zakresie porcjowania i podawania w naczyniach stołowych gotowych posiłków obiadowych dostarczanych w specjalistycznych pojemnikach transportowych przez firmę cateringową oraz przygotowywanie śniadań i kolacji na miejscu, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.
- zakład cateringowy przy stołówce pracowniczej, w związku prowadzeniem działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą zakład, tj. poszerzeniem działalności o obróbkę wstępną warzyw okopowych, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do ww. rejestru.

Zatrucia pokarmowe

W roku 2025 w powiecie krakowskim nie wystąpiło zbiorowe zatrucie pokarmowe.

Działania w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

Z uwagi na otrzymane powiadomienia w systemie RASFF w 2025 r. na terenie powiatu Krakowskiego prowadzono postępowania w 15 przypadkach zgłoszeń alarmowych, w 13 przypadkach zgłoszeń informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, w 46 przypadkach zgłoszeń informacyjnych celem podjęcia działań, w tym 3 powiadomień zgłoszonych przez PPIS w Krakowie oraz w 2 przypadkach powiadomień o niezgodności. W związku z prowadzonymi ww. postępowaniami przeprowadzono łącznie 414 kontroli sanitarnych, w wyniku których z obrotu handlowego wycofano ogółem 1662 sztuki środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych, 7092,63 kg środków spożywczych nieopakowanych oraz 22 sztuki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Działania w ramach RASFF	2024	2025	zmiana (%)
Liczba zgłoszeń w systemie RASFF	58	76	31%
Liczba kontroli w ramach RASFF	203	414	104%
Liczba produktów wycofanych z obrotu	2925	1684	-42%

Tabela 6. Działania w ramach systemu RASFF - porównanie danych w latach 2024-2025

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W roku 2025 ogółem w powiecie krakowskim pobrano do badań laboratoryjnych i przebadano 305 próbek, z czego 249 pobrano w ramach realizacji „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2025”. Pozostałe 56 próbek pobrano w związku

z wnioskami konsumentów, podejrzeniami zatruc pokarmowych oraz w ramach kontroli towarów przywożonych z krajów trzecich. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zdyskwalifikowane zostały 3 próbki, 2 z uwagi na nieprawidłowe cechy organoleptyczne oraz 1, w związku z przekroczeniem najwyższych dopuszczalnych poziomów (NDP) dla aflatoksyny B1 oraz zawartości sumy aflatoksyn B1, B2, G1 i G2.

Import - Export

W roku 2025 na terenie powiatu Krakowskiego przeprowadzono łącznie 247 granicznych kontroli sanitarnych, z czego 210 kontroli dotyczyło wywozu towarów do krajów trzecich (eksport), natomiast pozostałe 37 kontroli dotyczyło przywozu towarów z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (import).

Kontrole związane z eksportem przeprowadzono bezpośrednio w magazynach zakładów produkcyjnych. Wśród asortymentu wysyłanego za granicę były głównie: napoje (energetyzujące, izotoniczne, rozpuszczalne), wyroby cukiernicze, przekąski typu snack, kawy zbożowe, ekstrakt kawy zbożowej, cykoria prażona, płatki śniadaniowe, suplementy diety.

Kontrole związane z importem w powiecie ziemskim przeprowadzono głównie w punktach granicznej kontroli sanitarnej, gdzie przedmiotem kontroli były kawa zielona, suplementy diety, ekstrakty roślinne, czekolada oraz ręczne ekspresy i młynki.

Wszystkie ocenione partie środków spożywczych spełniały wymagania w zakresie jakości zdrowotnej, wobec powyższego uzyskały świadectwo dopuszczenia do obrotu.

Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością

W roku 2025 na terenie powiatu znajdowało się pod nadzorem 12 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 101 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W ww. zakładach przeprowadzono 38 kontroli sanitarnych, w tym 6 kontroli interwencyjnych w ramach systemu RASFF dotyczących wycofania z obrotu produktów niewłaściwej jakości, 3 kontrole interwencyjne, 2 kontrole dotyczące poboru prób materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 21 kontroli w zakresie oceny oznakowania wprowadzanych do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 6 kontroli tematycznych. Wydano 4 decyzje płatnicze w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wyprodukowanych metodą druku 3D oraz jednocześnie nakazującą wycofanie z obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wyprodukowanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

W wytwórni materiałów do kontaktu z żywnością nałożono na osobę odpowiedzialną 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 300 zł. Przeprowadzono 2 postępowania wyjaśniające w związku z wprowadzaniem do obrotu foli spożywczej niespełniającej wymagań przepisów dla produktów do kontaktu z żywnością.

Podsumowanie

Stan sanitarnohigieniczny zakładów żywnościowo-żywnieniowych zlokalizowanych na terenie powiatu krakowskiego ocenia się jako dobry, przestrzegane są w tych zakładach przepisy prawa żywnościowego, normy higieniczne i techniczne oraz zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP i GMP) oraz systemu HACCP.

Stan sanitarno-techniczny zakładów żywnościowo-żywnieniowych uległ poprawie, bowiem wydano mniej decyzji nakazujących w stosunku do liczby przeprowadzonych kontroli.

IX. Ocena higienicznych warunków pracy w zakładach pracy

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Krakowie typuje do kontroli zakłady pracy kierując się występującymi szkodliwościami na stanowiskach pracy stwarzającymi zagrożenie dla życia i zdrowia pracowników. W roku 2025 nadzorem sanitarnym na terenie powiatu krakowskiego objęto 262 zakłady pracy, zatrudniające 9 913 pracowników. Przeprowadzono ogółem 586 kontrole, w tym 324 kontrole doraźnych, dotyczących m.in.: nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, zgłaszanych wniosków w związku z niewłaściwymi warunkami pracy oraz kontrole sprawdzających.

W ramach kontroli sprawdzających z uwagi na niewykonanie nakazów decyzji administracyjnych wydano 8 upomnień. Przeprowadzono 271 postępowania administracyjne w tym wydano 229 decyzje nakazujące likwidację stwierdzonych uchybień co stanowi 70 % zakładów pracy, w których stwierdzono nieprawidłowości. Nadto wydano 201 decyzji płatniczych na łączną kwotę 65 961 zł.

W ramach prowadzonego nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi nałożono 2 mandaty na łączną kwotę 300 zł.

Równoległe z realizowanym bieżącym nadzorem nad higienicznymi warunkami pracy PPIS w Krakowie przeprowadzał oceny narażenia zawodowego w sprawie chorób zawodowych i wydawał decyzje stwierdzające choroby zawodowe lub decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

		Rok				
		2021	2022	2023	2024	2025
Liczba zgłoszonych podejrzeń w sprawie chorób zawodowych		9	18	22	21	33
Liczba wydanych decyzji w przedmiocie chorób zawodowych	stwierdzających chorobę zawodową	3	3	3	2	8
	o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej	4	3	7	10	13
Liczba przeprowadzonych ocen narażenia zawodowego		50	33	41	48	69

Tabela 7. Liczba działań podjętych w zakresie prowadzonych ocen narażenia zawodowego w sprawie chorób zawodowych

Stwierdzone jednostki chorobowe w roku 2025		
Pozycja	Nazwa Choroby	Liczba
Poz. 3	Pylice płuc (...)	1
Poz. 6	Astma oskrzelowa	1
Poz. 12	Alergiczny nieżyt nosa	1
Poz. 17	Nowotwory złośliwe (...)	1
Poz. 18	Choroby skóry (...)	1
Poz. 19	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	1
Poz. 20	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (...)	1
Poz. 26	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: COVID-19	1
Razem		8

Tabela 8. Stwierdzone jednostki chorobowe w 2025 roku

W ramach nadzoru bieżącego prowadzona była również ocena przestrzegania zakazu palenia tytoniu w nadzorowanych zakładach pracy zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyroków tytoniowych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

PPIS w Krakowie, zgodnie z art. 29 stawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816) realizuje zadania z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego

kontrolując przestrzeganie przez dalszych użytkowników – formulatorów, stosujących oraz dystrybutorów wymogów dotyczących stosowania oraz wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

Na terenie objętym nadzorem skontrolowano 217 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny, 18 dystrybutorów, 1 dalszego użytkownika – formulatora.

Nieprawidłowości, dotyczące naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono podczas 9 kontroli.

W roku 2025 wydano 9 decyzje administracyjne z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu oraz udostępnianiem produktów biobójczych

Na terenie powiatu krakowskiego skontrolowano 7 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, w tym 1 podmiot zobowiązany do uzyskania pozwolenia na obrót w zakresie prawidłowości oznakowania opakowań produktów biobójczych oraz posiadania pozwolenia na obrót produktem biobójczym przez podmiot odpowiedzialny.

Wydano 5 decyzji z zakresu wprowadzania do obrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej produktów biobójczych.

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu oraz udostępnianiem na rynku produktów kosmetycznych

W roku 2025 na terenie powiatu krakowskiego skontrolowano 55 podmioty wprowadzające do obrotu oraz udostępniające produkty kosmetyczne. Nieprawidłowości dotyczące naruszenia przepisów w zakresie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz. Urz. UE. L. 342., str. 59) oraz ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. 2018 poz. 2227) stwierdzono podczas 48 kontroli.

W roku 2025 wydano 48 decyzje administracyjne z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego nad produktami kosmetycznymi. Nałożono 2 administracyjne kary pieniężne na kwotę 15 500 zł.

W związku z wejściem z dniem 1 września 2025 r. zakazu wprowadzania do obrotu i stosowania produktów do paznokci zawierających TPO (Trimethylbenzoyl diphenylphosphine oxide) - substancji szkodliwej dla zdrowia, przeprowadzono łącznie 42 kontrole mające na celu zweryfikowanie, czy w salonach kosmetycznych, świadczących usługi manicure oraz pedicure nie są używane produkty zawierające TPO.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzano, że w 39 salonach kosmetycznych podczas świadczenia usług używano światłoutwardzalnych lakierów do paznokci, w których w składzie stwierdzono ww. substancję zakazaną. W związku z powyższym PPIS w Krakowie wydał 39 decyzji administracyjnych zakazujących udostępniania produktów kosmetycznych, zawierających TPO, nadając decyzjom, z uwagi na niebezpieczeństwo wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, rygor natychmiastowej wykonalności.

Działania edukacyjno-informacyjne z zakresu higieny pracy

Równoległe w ramach przeprowadzanych kontroli oraz dochodzeń w sprawie chorób zawodowych przeprowadzono działania edukacyjno- informacyjne z zakresu higieny pracy dotyczące 16 zagadnień m.in.: pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, chorób zawodowych, czynników biologicznych, czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych w środowisku pracy, wymogów dotyczących pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno- sanitarnych, stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w środowisku pracy, ergonomii stanowisk pracy.

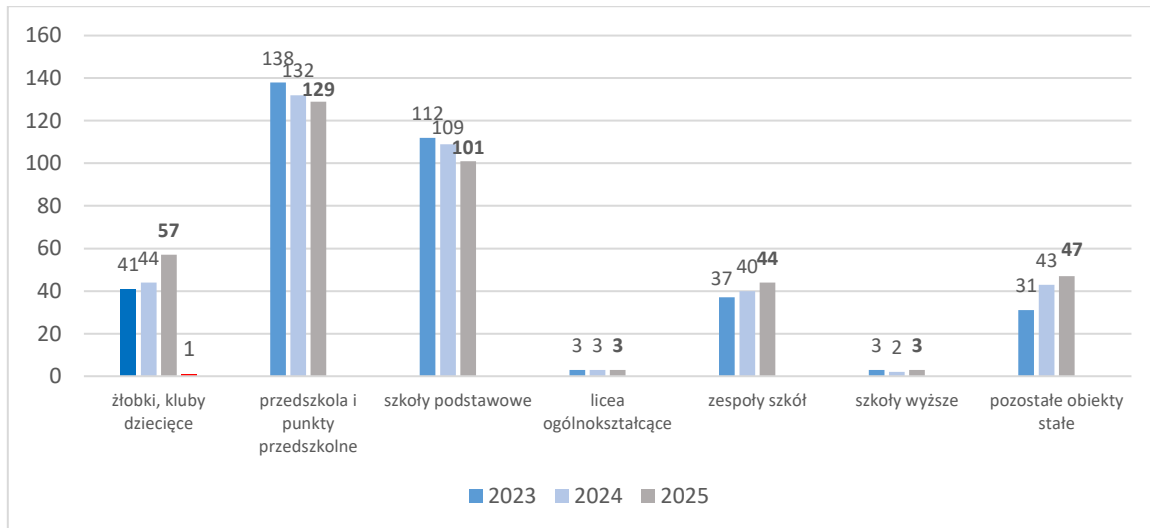
Podsumowanie

Analizując wyniki przeprowadzonych kontroli sanitarnych oraz liczbę wydanych decyzji należy stwierdzić, iż nadal konieczny jest wzmożony nadzór nad warunkami pracy pracowników w zakładach już istniejących lub nowopowstałych na terenie powiatu krakowskiego.

X. Ocena bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych

W roku 2025 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, na terenie powiatu krakowskiego, znajdowały się **384** stałe obiekty nauczania i wychowania w tym: 57 żłobków i klubów dziecięcych, 129 przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, 101 szkół podstawowych, 3 licea ogólnokształcące, 44 zespoły szkół, 3 obiekty szkół wyższych, 47 pozostałych obiektów oraz **253** obiekty sezonowe (zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Zmiany w ewidencji szkół wynikają z przekształcenia szkół podstawowych w zespoły szkół oraz likwidacji szkół filialnych.

Ponadto w 2025 r. powstały nowe placówki oświatowo-wychowawcze i wsparcia dziennego.

Wykres 24. Obiekty stałe na terenie powiatu krakowskiego będące pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie. Porównanie za lata 2023-2025

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, prowadząc nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w 2025 roku, przeprowadzili **315 kontroli sanitarnych** w tym 241 kompleksowych (tj. 63% z ewidencji) oraz 74 doraźne (tematyczne, interwencyjne, sprawdzające).

Celem poprawy stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych placówek w roku 2025 wydano 12 decyzji administracyjnych oraz 17 decyzji o nałożeniu opłaty. Ponadto nałożono 2 mandaty karne za zaniedbania czystości i porządku na terenie placówek.

Stan sanitarno-techniczny istniejących placówek oświatowo-wychowawczych systematycznie ulega poprawie dzięki prowadzonym pracom remontowym. Wykonano między innymi: malowanie sal dydaktycznych, ciągów komunikacyjnych, remonty pomieszczeń sanitarnych, sal gimnastycznych, a także remonty lub wymiany wykładzin podłogowych lub podłóg.

Warunki do utrzymania higieny

Wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze podłączone są do sieci wodociągów gminnych. 37 placówek posiada miejscowe odprowadzenie ścieków (szambo, własne oczyszczalnie ścieków), pozostałe są podłączone do kanalizacji gminnej.

Ponadto prowadzono wzmożony nadzór nad przestrzeganiem bieżącej czystości pomieszczeń sanitarnych, zapewnienia odpowiedniej ilości środków do higieny osobistej oraz wyposażenia placówek w urządzenia sanitarno-higieniczne w stanie pełnej sprawności technicznej. W 2025 r. wydano 3 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarnych dla uczniów w tym w 2 placówkach nałożono mandat karny za zaniedbania czystości i porządku.

Umeblowanie sal w przedszkolach i szkołach

W ramach bieżącego nadzoru w placówkach oświatowo-wychowawczych kontrolowano stanowiska pracy ucznia pod kątem dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu dzieci/uczniów w 183 placówkach tj. 21 582 stanowiska uczniów i przedszkolaków.

W ocenie dostosowania mebli do wymagań ergonomii nie stwierdzono nieprawidłowości. Meble edukacyjne (krzesła i stoliki) zestawiane są w sposób zgodny z zasadami ergonomii i posiadają atesty lub certyfikaty. Coraz więcej placówek zapewnia meble z regulacją wysokości blatu stolika czy siedziska.

Higiena procesu nauczania

Zgodnie z Planami zasadniczych zadań na 2025 r. pracownicy Oddziału Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie, przeprowadzili ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 1 szkole podstawowej. Celem tego przedsięwzięcia było zwrócenie uwagi na wciąż aktualny problem zbyt ciężkich tornistrów uczniów, a wszelkie inicjatywy podejmowane w tym zakresie ukierunkowane są na profilaktykę wad postawy uczniów szkół podstawowych.

W jednej szkole dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badaniom poddano 181 uczniów. U 44% uczniów waga tornistra szkolnego nie przekroczyła 10% masy ciała ucznia, u 40% uczniów waga tornistra szkolnego mieściła się w zakresie 10-15% masy ciała, natomiast przekroczenia wagi tornistra szkolnego powyżej 15% masy ciała uczniów stwierdzono u 16 % badanych uczniów.

Nadzór nad preparatami i substancjami chemicznymi

Systematycznie prowadzony jest nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych. W 2025 roku w 40 szkołach, skontrolowano klasopracownie chemiczne. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie braku wymaganych kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin oraz oznakowania ich zgodnie z przepisami.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

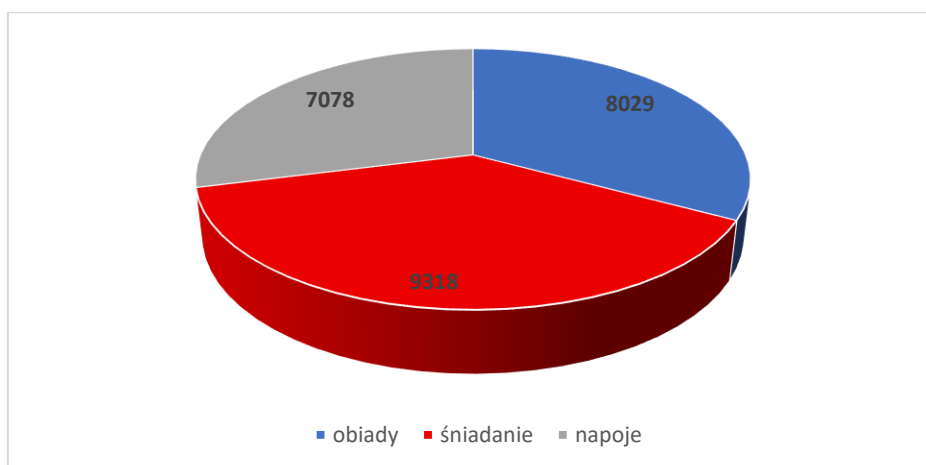
Podczas kontroli przeprowadzonych w 74 szkołach stwierdzono, że 30 szkoły posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji. W wyniku przeprowadzonych kontroli gabinetów profilaktyki i pomocy przedlekarskiej, żaden nie budził zastrzeżeń higieniczno-sanitarnych i technicznych.

Ponadto 5 szkół organizuje opiekę stomatologiczną w oparciu o gabinet stomatologiczny zlokalizowanych na terenie szkoły, a w 3 szkołach w oparciu o dentobus.

W 2025 r. w 14 szkołach co najmniej 1 raz w ciągu roku organizowane było w ramach profilaktyki pedikulozy sprawdzanie czystości stanu głowy, natomiast w 33 szkołach prowadzono akcje edukacyjną w zakresie profilaktyki wszawicy.

Żywność dzieci i młodzieży w szkołach

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2025 r. stwierdzono, że w 71 skontrolowanych szkołach wydawane były ciepłe posiłki obiadowe. Z obiadów skorzystało 8 029 uczniów. Drugie śniadania (w tym owoce i warzywa) dla uczniów przygotowywało 67 szkół, a skorzystało – 9 318 uczniów, napoje podawało 60 szkół (mleko lub herbatę), skorzystało – 7 078 uczniów.

Wykres 25. Liczba uczniów korzystających z żywienia w placówkach oświatowych w 2025 r.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2025 r. skontrolowano zorganizowany na terenie powiatu krakowskiego wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w okresie zimowym i letnim. Przeprowadzono łącznie 45 kontrole turnusów w obiektach sezonowych. W skontrolowanych turnusach wypoczynku zimowego i letniego brało udział 1217 uczestników.

Wypoczynek	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba turnusów w bazie MEN	30	195	202	234	252
Liczba kontroli	30	41	24	45	45
Liczba uczestników	386	1614	809	1345	1217

Tabela 9. Wypoczynek dzieci i młodzieży w latach 2021-2025

Nadal największym zainteresowaniem cieszą się wypoczynki organizowane w miejscu zamieszkania tj. szkoły, ośrodki kultury, obiekty sportowe, które organizują szeroki wachlarz zajęć edukacyjnych oraz sportowych. Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży na nadzorowanym terenie zostały zorganizowane prawidłowo i nie budziły zastrzeżeń.

Podsumowanie

Podsumowując, w 2025 r. podobnie jak w latach ubiegłych, warunki sanitarno-techniczne placówek oświatowo-wychowawczych ulegają sukcesywnie poprawie, co jest wynikiem przeprowadzanych prac remontowych i modernizacyjnych. Prowadzone działania przez pion Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży miały na celu m.in. zapewnienie w każdej skontrolowanej szkole bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci w tym prawidłowe urządzenie sal lekcyjnych oraz zapewnienie właściwej higieny procesu nauczania.

XI. Profilaktyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego

W roku 2025, celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci, młodzieży i dorosłych, przedstawiciele PPIS w Krakowie inicjowali, nadzorowali i koordynowali działania oświatowo-zdrowotne i promocji zdrowia w 17 gminach powiatu krakowskiego. W oparciu o wytyczone cele oraz potrzeby środowiska lokalnego prowadzono działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki antytytoniowej, w tym stosowania e-papierosów,
- profilaktyki uzależnień, w tym przeciwdziałania używaniu środków psychoaktywnych,
- promowania zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zbilansowanej diety,
- profilaktyki zakażeń wirusami HIV, HAV, HBV i HCV, HPV
- promowania szczepień ochronnych,
- profilaktyki wszawicy,
- bezpieczeństwa zdrowotnego w okresie letnim i zimowym,
- profilaktyki chorób zakaźnych, w tym WZW, grypy,
- racjonalnego stosowania antybiotyków,
- promocji higieny osobistej,
- profilaktyki chorób odkleszczowych.

Powyższe przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców poprzez realizację programów edukacyjnych, interwencji nieprogramowych oraz kampanii informacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim oraz lokalnym, a także organizację i udział w wydarzeniach plenerowych mających znaczenie w profilaktyce i promowaniu zdrowia.

W 2025 roku realizowano **10** programów profilaktyczno-edukacyjnych, w tym:

- 2 programy profilaktyczno-edukacyjne na poziomie krajowym,
- 6 programów profilaktyczno-edukacyjnych na poziomie wojewódzkim,
- 2 programy profilaktyczno-edukacyjne na poziomie lokalnym

W ramach **profilaktyki palenia tytoniu** realizowane były 2 programy antytytoniowe.

Lokalny program przedszkolnej edukacji antytytoniowej **„Czyste Powietrze Wokół Nas”** został zrealizowany w 28 placówkach (w przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych) dla 1 677 osób. Adresowany jest on do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców. Priorytetowym celem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.

Drugi z programów dotyczących profilaktyki palenia tytoniu – **„Bieg po zdrowie”**, skierowany do uczniów klas IV został zrealizowany w 34 szkołach podstawowych. Odbiorcami programu było 901 uczniów.

Dodatkowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie na bieżąco monitorował przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w obiektach na terenie powiatu krakowskiego. Sprawozdania z wyników kontroli przestrzegania ww. zakazu wysyłane były co kwartał do Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krakowie.

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano także przedszkolny program **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**, którego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat, kreowanie u dzieci prawidłowych postaw dotyczących zdrowego żywienia oraz promowanie aktywności fizycznej. Program został zrealizowany w 35 placówkach, a jego odbiorcami było 2 846 dzieci i ich rodziców.

Jak co roku, dużym zainteresowaniem cieszył się program **„Trzymaj Formę!”** realizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności. Program zrealizowany został w 51 szkołach podstawowych, w klasach V - VIII. Odbiorcami było 7 170 osób. Stałym celem ww. programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród uczniów i ich rodzin, poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Dla szkół realizujących program zorganizowano webinarium, w którym wzięło udział 2 074 uczniów z 28 placówek. Programowi towarzyszył konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia, do którego przystąpiło 18 uczniów z 4 szkół. W ramach działań programowych przeprowadzono warsztaty tematyczne w 2 szkołach podstawowych. W warsztatach wzięło udział 132 dzieci. Ponadto przedstawiciele Oddziału Zdrowia Publicznego i Promocji Zdrowia uczestniczyli w Szkolnym Tygodniu Zdrowia organizowanym przez jedną ze szkół

w powiecie krakowskim. W wydarzeniu wzięło udział 915 uczniów. Dodatkowo do 222 placówek oświatowych przesłano drogą elektroniczną informację dotyczącą profilaktyki otyłości. Łącznie interwencją objęto 10 531 osób.

Program „**ARS, czyli jak dbać o miłość**” dotyczy profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych przez młodych ludzi. Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi wchodzących w dorosłe życie. Program realizowany był w 5 placówkach ponadpodstawowych. Edukacją objęto 542 osoby.

Program „**Wybierz Życie - Pierwszy Krok**” ukierunkowany jest na profilaktykę raka szyjki macicy i ma na celu wzrost poziomu wiedzy na temat tego nowotworu oraz roli wirusa HPV w jego powstawaniu. Adresowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych, uczniów VIII klas szkół podstawowych oraz ich rodziców. Program realizowany był w 3 placówkach wśród 287 odbiorców.

Program „**Znamie! Znam je?**” ma na celu upowszechnienie wśród młodzieży i ich rodzin wiedzy na temat czerniaka i skutecznych metod zabezpieczenia się przed tym nowotworem skóry. Program został zrealizowany w 43 placówkach wśród 1 713 uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych oraz wszystkich klas szkół ponadpodstawowych.

Program „**Podstępne WZW**”, którego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat sposobów zakażenia wirusami HAV, HBV oraz HCV, zrealizowany został w 3 placówkach. Odbiorcami programu było 333 osoby.

W ramach „**Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**” w 2025 roku edukowano społeczność szkolną oraz środowisko medyczne poprzez udostępnianie informacji na temat profilaktyki HIV/AIDS – zamieszczanie na stronie internetowej i w mediach społecznościowych aktualnych informacji tematycznych oraz dystrybucję materiałów edukacyjno-informacyjnych do 172 placówek służby zdrowia oraz placówek oświatowych. Odbiorcami ww. działań było 5 160 osób.

Największe grono odbiorców zyskał program „**Trzymaj Formę!**”.

Łącznie interwencjami programowymi objęto 23 990 osób z placówek zlokalizowanych na terenie powiatu krakowskiego: przedszkoli, szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych oraz placówek służby zdrowia.

Ponadto realizowano **interwencje nieprogramowe** o zasięgu krajowym i lokalnym.

W ramach lokalnej interwencji nieprogramowej „**Bezpieczeństwo zdrowotne dzieci, młodzieży i dorosłych w okresie letnim i zimowym**” przeprowadzono 57 zajęć warsztatowych w 19 placówkach. Celem akcji było przekazanie wiedzy na temat jak zdrowo i bezpiecznie spędzić wakacje oraz ferie. Odbiorcy zapoznali się z głównymi zagrożeniami zdrowotnymi nasilającymi się w okresie letnim i zimowym. W warsztatach wzięło udział 1 064 dzieci. Ponadto do 33 placówek oświatowych dostarczono tematyczne materiały, które przekazane zostały 660 osobom. Łącznie działaniami objęto 1 724 osoby.

W ramach lokalnej interwencji nieprogramowej pt. „**Profilaktyka chorób odkleszczowych**” przekazano do 52 placówek oświatowych materiały edukacyjne wydrukowane ze środków własnych. Odbiorcami materiałów było 1 040 osób.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w ramach interwencji pn. „**Profilaktyka używania środków psychoaktywnych**” podejmował działania mające na celu uświadomienie niebezpieczeństwa choćby jednorazowego sięgnięcia po narkotyki, a także uwrażliwienie społeczeństwa na problem stosowania środków psychoaktywnych. Materiały tematyczne przekazano pedagogom z 3 placówek. Odbiorcami było 60 osób. Ponadto zorganizowano konferencję pn. „**Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży**”, w której wzięło udział 23 pedagogów z terenu powiatu krakowskiego. Łącznie działaniami objęto 83 osoby.

W ramach obchodów **Światowego Dnia bez Tytoniu** oraz **Światowego Dnia Rzucania Palenia** do 9 szkół przekazano w wersji papierowej materiały tematyczne. Dotarły one do 180 osób. Natomiast materiały we wersji elektronicznej zostały przesłane do 141 szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dodatkowo w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w autobusach MPK S.A. Kraków wyświetlono autorski spot tematyczny. Łącznie działaniami objęto 3 000 osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w roku 2025 przekazywał również materiały edukacyjne w wersji papierowej i/lub elektronicznej do przedszkoli i szkół. Materiały dotyczyły tematyki m.in.:

- **profilaktyki wszawicy** – 22 placówek oświatowych (770 osób).
- **profilaktyki e-papierosów** – 42 placówki oświatowe (1 260 osób).
- **profilaktyki grypy i antybiotyki** – 38 placówek oświatowych oraz służby zdrowia (760 osób).
- **profilaktyki chorób nowotworowych** – 5 placówek oświatowych (100 osób).

Ponadto do 518 placówek oświatowych oraz służby zdrowia dostarczono materiały edukacyjne **promujące szczepienia ochronne**, w wersji papierowej lub elektronicznej. Łącznie materiały dotarły do 15 540 osób.

W ramach interwencji nieprogramowej pt. **Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania** przedstawiciele PSSE w Krakowie:

- we współpracy z Uniwersytetem Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Fundacją Zdrowia Publicznego zorganizowali konkurs „Muzyczny Festiwal Zdrowia”, dla dzieci z klas I - III szkoły podstawowej. W festiwalu wzięło udział 121 osób z 8 szkół.
- zorganizowali 9 spotkań warsztatowych w 8 placówkach. W zajęciach wzięło udział 161 uczniów.
- na zaproszenie dyrekcji placówek oświatowych wzięły udział w 3 eventach rodzinnych (685 osób).
- zorganizowano cykliczny konkurs online „Co wiesz o zdrowiu?”, którego celem było pogłębienie wiedzy na temat zdrowia oraz kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych wśród społeczeństwa.
- zorganizowali we współpracy z Centrum Usług Społecznych prelekcję dotyczącą grzybów oraz roślin trujących (12 osób).
- zorganizowali we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa warsztaty dotyczące zdrowego odżywiania, w których wzięło udział 18 dzieci.

łącznie działaniami objęto 997 osób.

W ramach interwencji nieprogramowej „**Promocja higieny osobistej**” przeprowadzono 65 warsztatów w 21 placówkach. Podczas zajęć wykorzystywano lampę UV dzięki której można sprawdzić dokładność mycia rąk. Łącznie działaniami objęto 1 220 osób.

O podejmowanych działaniach na bieżąco informowano za pośrednictwem strony internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-krakow> oraz mediów społecznościowych:

Facebook <https://www.facebook.com/pssekrakow/>,

Platforma X <https://x.com/pssekrakow>

Instagram <https://instagram.com/pssekrakow/>

Liczba opublikowanych treści (w tym 320 autorskich grafik):

- 32 artykuły na stronie internetowej PSSE w Krakowie,
- 483 posty oraz 515 relacji na Facebooku PSSE w Krakowie,
- 207 postów oraz 515 relacji na Instagramie PSSE w Krakowie,
- 107 postów na Platformie X PSSE w Krakowie.

Łącznie interwencjami nieprogramowymi objęto 26 494 mieszkańców powiatu krakowskiego.

Podsumowanie działalności:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie inicjuje, wdraża, monitoruje interwencje programowe i nieprogramowe z zakresu profilaktyki chorób i promocji zdrowia na terenie powiatu krakowskiego.

Realizowane w roku 2025 interwencje programowe były kontynuacją programów wdrożonych w ubiegłych latach i mają charakter długofalowy.

Inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie interwencje i działania akcyjne były odpowiedzią na aktualne zagrożenia zdrowotne występujące wśród mieszkańców powiatu krakowskiego: dzieci, młodzieży i dorosłych.

Łącznie interwencjami programowymi i nieprogramowymi objęto 50 484 mieszkańców powiatu krakowskiego.

XII. Postępowania interwencyjne

W 2025 roku wpłynęło do PPIS w Krakowie 198 sygnałów obywatelskich w zakresie naruszenia wymagań sanitarnych (48% anonimowych), z czego 168 sygnałów rozpatrzono we własnym zakresie, 25 przekazano do rozpatrzenia właściwemu organowi, 5 pozostawiono bez rozpatrzenia.

Do **Oddziału Nadzoru Higieny Żywności i Żywnienia** wpłynęły 122 sygnały obywatelskie (90 w 2024 roku) w zakresie naruszenia wymagań sanitarnych, z czego:

- 110 sygnałów obywatelskich rozpatrzono we własnym zakresie;
- 10 sygnałów obywatelskich przekazano do załatwienia zgodnie z posiadanymi kompetencjami do innych instytucji,
- 2 pozostawiono bez rozpatrzenia.

W przypadku 24 złożonych sygnałów obywatelskich stan w nich opisany potwierdził się, tym samym uznano je za zasadne; w 34 przypadkach częściowo się potwierdził - częściowo zasadne, w 52 przypadkach nie potwierdził się - niezasadne.

Tematyka zgłoszeń dotyczyła:

- wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- wystąpienia dolegliwości żołądkowych po spożyciu potraw lub produktów spożywczych,
- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektów żywnościowo-żywnieniowych,
- obecności szkodników w zakładach,
- nieprzestrzegania higieny sprzedaży, przechowywania lub produkcji środków spożywczych,
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości.

W 2025 r. do **Oddziału Nadzoru Higieny Komunalnej** wpłynęło 40 sygnałów obywatelskich, wszystkie zostały rozpatrzone przez tut. organ, 9 zostało przekazanych do właściwych organów zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową. Sygnały obywatelskie rozpatrywane przez PPIS w Krakowie dotyczyły: jakości wody do spożycia (5 zgłoszeń), obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez PPIS (10 zgłoszeń), pozostałe w sprawie nieprawidłowej gospodarki odpadami/ściekami, bytowania szczurów oraz nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego obiektów i nieruchomości prywatnych.

W 2025 roku w zakresie **nadzoru epidemiologii** rozpatrzono 10 zgłoszeń. W dwóch przypadkach sygnały uznano za zasadne, gdyż sytuacja opisana w zgłoszeniu potwierdziła się.

Rozpatrywane sygnały obywatelskie dotyczyły:

- nieprawidłowości w gospodarce odpadami medycznymi,
- prowadzenie działalności leczniczej bez rejestracji,
- nieprawidłowości w funkcjonowaniu przychodni,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny,
- niewłaściwy stan techniczny,
- obecność gryzoni w oddziale.

Do **Oddziału Nadzoru Higieny Pracy** wpłynęły 16 sygnałów obywatelskich dot. niewłaściwych warunków pracy oraz nieprzestrzegania przepisów w zakresie udostępniania/ wprowadzania do obrotu produktów chemicznych oraz produktów kosmetycznych. W wyniku podjętych czynności kontrolnych w 8 przypadkach zgłoszenie uznano za zasadne, 1 przekazano do załatwienia zgodnie z posiadanymi kompetencjami do innych instytucji.

W zakresie **nadzoru higieny dzieci i młodzieży** zarejestrowano 8 zgłoszeń, spośród których jedno uznano za zasadne i wydano polecenia pokontrolne oraz jedno częściowo zasadne. Rozpatrywane zgłoszenia dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, nierównomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych na przestrzeni tygodni oraz niewłaściwej temperatury w pomieszczeniach pobytu dzieci.

2 zgłoszenia dotyczyły zakresu działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Z roku na rok obserwujemy wzrost wpływających do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie sygnałów obywatelskich.

We wrześniu 2025 roku została uruchomiana przez Głównego Inspektora Sanitarnego nowa e-usługa – umożliwiająca **zgłaszanie interwencji online poprzez platformę e-Sanepid**. Narzędzie to umożliwiło obywatelom szybkie i proste informowanie o nieprawidłowościach mogących wpływać na zdrowie społeczeństwa.

Dzięki e-usłudze każdy obywatel może zgłosić problem bez konieczności wizyty w urzędzie.

Zakres zgłoszeń obejmuje szeroką listę zagadnień związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym. Obywatele mogą zgłaszać m.in.:

- w obiektach: brak higieny w lokalu gastronomicznym, złe warunki sanitarne w przedszkolu, nieprawidłowości na basenie, zagrożenia w miejscu pracy,
- w produktach: żywność o podejrzanym jakości, suplementy diety bez właściwego oznakowania, kosmetyki budzące wątpliwości, detergenty niespełniające standardów bezpieczeństwa.

Dostęp do systemu a także wzrost świadomości obywateli i odpowiedzialności społecznej przyczynił się niewątpliwie do zwiększenia aktywności w zakresie zgłaszania nieprawidłowości.

XIII. Spis wykresów

Wykres 1. Ustawowe zadania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Porównanie za lata 2022-2025.....	3
Wykres 2. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w powiecie krakowskim porównanie w latach 2022-2025 ...	6
Wykres 3. Miesięczne zestawienie liczby zachorowań na COVID-19 na terenie powiatu krakowskiego - porównanie za lata 2024-2025.....	7
Wykres 4. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne przenoszone drogą kropelkową w powiecie krakowskim porównanie w latach 2022-2025.	7
Wykres 5. Zachorowania na grypę i zachorowania grypopodobne w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025	8
Wykres 6. Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie krakowskim porównanie w latach 2021-2025.....	8
Wykres 7. Zachorowania na boreliozę w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025.....	9
Wykres 8. Zachorowania na krztusiec w powiecie krakowskim porównanie w latach 2021-2025	9
Wykres 9. Liczba mieszkańców powiatu krakowskiego zaszczepiona przeciw wściekliznie - porównanie w latach 2021-2025	10
Wykres 10. Zachorowania na bakteryjne i wirusowe zakażenia i zatrucia pokarmowe w powiecie krakowskim, porównanie w latach 2021-2025	11
Wykres 11. Neuroinfekcje w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025.....	11
Wykres 12. Nowo wykryte zakażenia HIV w powiecie krakowskim - porównanie w latach 2021-2025 ..	12
Wykres 13. Liczba zarejestrowanych zachorowań lub podejrzeń zachorowań na gruźlicę w powiecie krakowskim w latach 2021-2025.....	13
Wykres 14. Procent wyszczepienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu krakowskiego w latach 2021-2025	15
Wykres 15. Liczba zakładów leczniczych w powiecie krakowskim w 2025 roku	17
Wykres 16. Liczba kontroli w obiektach świadczących usługi pielęgnacyjne w latach 2021-2025.....	21
Wykres 17. Oddział Higieny Żywności i Żywienia - porównanie danych w latach 2021-2025.....	24
Wykres 18. Zakłady produkcji żywności - porównanie danych w latach 2021-2025	25
Wykres 19. Hipermarkety i supermarkety porównanie danych w latach 2021-2025.....	25
Wykres 20. Magazyny hurtowe porównanie danych w latach 2021-2025.....	26
Wykres 21. Suplementy diety porównanie danych w latach 2021-2025	27
Wykres 22. Obiekty obrotu detalicznego - porównanie danych 2021-2025	28
Wykres 23. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego porównanie danych w latach 2021-2025.....	29
Wykres 24. Obiekty stałe na terenie powiatu krakowskiego będące pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie. Porównanie za lata 2023-2025	35
Wykres 25. Liczba uczniów korzystających z żywienia w placówkach oświatowych w 2025 r.	36

XIV. Spis tabel

Tabela 1. Zadania zrealizowane przez Oddział Nadzoru Zapobiegawczego w latach 2021-2025.	5
Tabela 2. Zmiana zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2024-2025.....	6
Tabela 4. Liczba kontroli w powiecie krakowskim w latach 2021-2025.	17
Tabela 5. Liczba obiektów znajdujących się pod nadzorem PPIS w Krakowie świadczących usługi pielęgnacyjne - porównanie do 2024 roku	21
Tabela 6. Liczba kontroli przeprowadzonych w latach 2021-2025 w obiektach użyteczności publicznej	23
Tabela 7. Działania w ramach systemu RASFF - porównanie danych w latach 2024-2025	31
Tabela 8. Liczba działań podjętych w zakresie prowadzonych ocen narażenia zawodowego w sprawie chorób zawodowych	33
Tabela 9. Stwierdzone jednostki chorobowe w 2025 roku	33
Tabela 10. Wypoczynek dzieci i młodzieży w latach 2021-2025	37